

GOSPA Sinjska

GLASILO SVETIŠTA I ŽUPE GOSPE SINJSKE

GODIŠTE XLVIII.

BOŽIĆ, 2021.

BROJ 3

*Sretan Božić i blagoslovljena
Nova 2022. godina*

Poklonimo se novorođenom Kralju

Poštovani štovatelji
Čudotvorne Gospe
Sinjske, draga braćo
i sestre u Kristu Isusu!

Josip, naš uzor vjernika u ovoj godini, Židov, Marijin zaručnik, pomoću riječi anđela, zna gdje je novorođeni Kralj. Treba samo prepoznati i prihvatiti dar. Pogani, koje predstavljaju mudraci, a među njima i mi, trebaju učiniti put, vođeni zvijezdom da bi stigli do Jeruzalema i informirali se gdje je rođen Gospodin. U Josipu, koji prihvaća dar, vidimo put vjere Izraele, u mudracima onaj pogana. Pronaći i susresti Boga s nama, onoga koji nas spašava od naših promašaja, je želja svakog čovjeka. Hod se ispunja u otkrivanju mjesta „gdje“ je rođen Kralj, a Kralj se rađa „gdje“ se ispituje taj hod. Prva riječ koju Bog izriče Adamu je: „Gdje si?“ (Post 3,9), da bi čovjek, mi ljudi, mogli pitati Boga: „Gdje si?“, kako bi se njih dvojica mogla susresti. „Gdje“ nas ljudi, je Bog, jer je „gdje“ Boga s nama, čovjek. U tom se susretu rađa vjernik u Bogu i Bog u vjerniku.

Premda mi znamo materijalno mjesto „gdje“ je rođen Bog, nije dovoljno. Traženje Boga nije po autocesti duha koju su drugi napravili. U svojoj površnosti tražimo siguran, direktan, savršen put sa znakovima dobro vidljivima, sa svim mogućim informacijama. Želimo semafore koji su direktno povezani s nebom, koji nam daju zeleno svjetlo bez mogućnosti dvosmislenosti, odluke ili nam nalažu zaustavljanje. Želimo put savršeno osvijetljen. Zaboravljamo da je vjera rizik. Put trebamo osobno prevaliti. Trebamo osobno učiniti hod mudraca

s naporom noćnoga puta punoga divljenja i straha, želja i sumnji, nada i nesigurnosti, pod vodstvom zvijezde koja se pojavljuje i iščezava, inače smo kao Herod koji ga želi ubiti ili kao pismoznanci i svećenici, čije znanje služi za davanje usmjerenja onome tko ga želi ubiti. Pismoznanci imaju sve: put i znakove, ali ipak nisu stigli u Betlehem. Znaju sve o zemljopisu, ali tu nikada nisu stavili nogu, niti su namjeravali učiniti taj korak. Teoretski se zanimaju za taj događaj. Upoznati su, ali ne i uvučeni. Imaju sve, ali putovanje, pokret, prepuštaju drugima.

Hod mudraca je put ljubavi koja, posredstvom traženja inteligencije i objave, radosti i klanjanja, stiže do darivanja sebe. U toj gesti mi se rađamo u Njemu i On u nama. Njegov gdje, postaje i naš gdje. Na tom putu traženja svatko će u sebi otkriti dramatičnu podjelu: proigrati ili ne proigrati, u traženju, najdublju želju srca, nostalgiju za Bogom. Daleki traže, ispituju i tako pronalaze i daruju s radošću. Blizi znaju gdje je Gospodin, ali ga ne traže. Ispituju Pisma, ali se ne prepuštaju ispitivanju. Traže samo da ga ubiju. Nama su ljudima moguća ova dva djelovanja: ubijanje Njega ili darivanje samih sebe Njemu. Oba djelovanja su uprisutnjena u povijesti spasenja. Upravo odbijanje novorođenoga Kralja, koje će ga odvesti na stablo križa, dovršava put njegovog darivanja koje nas spašava.

Gdje je? To je pitanje koje vodi traženju i dovodi do pronalaženja. Otvoreno pitanje je gdje. Zbog toga smo mi ljudi hodočasnici u traženju svoga gdje,

koje nas čini onima koji jesmo i da se osjećamo kod kuće.

Gdje je rođen Gospodin kojeg trebamo i želimo sada pronaći? Mudrost, odsjaj nestvorenog svjetla, vodi nas u Jeruzalem. Tu je središte naroda, pohranitelja obećanja i Pisma. Razum u traženju spasenja otvara se objavi tamo gdje je ono dano. U Izraelu se nalazi Krist, za sve i zauvijek. Izgubiti taj korijen, znači izgubiti budućnost. Prva naša napast sastoji se u otvaranju Bogu, ali niječući povijest u kojoj se objavljuje i djeluje, svodeći sve na ideologiju i simbol, bez svoga sadržaja. To je ono što čine razna prosvjetljenja i stari i novi moralizmi. Tko ne poznaje Isusa „u tijelu“, nema Duha Božjega (1 Iv 4,2), jednostavno je obmanut. Odvojiti se od Izraela, od Marije i od Crkve, gubljenje je Evanđelja koje je tijelo Boga s nama. Spasenje dolazi od Židova (Iv 4,22). To je jedna osoba i ima ime Isus (Iv 1,25).

Postoji Herod, kralj Judeje i Isus, kralj Židova. Prvi drži u ruci sve. Drugi se stavlja u ruke svih. Prvi će biti progonitelj, a drugi progonjeni i na kraju osuđeni, oskvrnjeni i raspeti kao Kralj. Kao i u Judeji, tako u svakom kutu zemlje, dva su suprotna načina da se bude kralj. Jedan moći koja podjarmljuje, drugi poniznosti koja spašava. Kojeg kralja i kojeg čovjeka, kojeg Boga i koje spasenje tražimo? Isusovo kraljevanje je ono „mučenika“, svjedoka. Rađa se kao čovjek, jer zna i svjedoči istinu o Božjoj ljubavi i o nama, o vlastitom trošku. Isus se rađa i daje život za braću i sestre, kako bi u nama probudio istinu o ljubavi koju Bog ima prema nama. Upravo tako daje novu dimenziju svakoj moći i pokazuje njezino stvarno značenje, bez nametanja iznad ili njezinog dokidanja. Zato njegovo kraljevanje ima neiscrpnu političku važnost: nije pristanak, nego kritika svakom gospodarenju čovjeka nad čovjekom, svakoj ne brizi za čovjeka. Taj način kraljevanja je sličan „četvrtoj moći“, onoj sredstava priopćavanja, ako bi bila onakva kakva trebaju biti. Kako je lijepo kada to jesu, a koliko je štetno kada to nisu. Nažalost, naša sredstva priopćavanja, napose društvene mreže, su većinom škodljiva. Četvrta moć zbilja ima moć same riječi jer stvara ili uništava, budi ili uspavljuje savjest. „Drščem pred ovom činjenicom: danas se najviša moć ujedinjuje s najdubljom prazninom i najuzvišenija sposobnost ide zajedno s najmanjim znanjem obzirom na zadnju svrhu života“ (Jonas), koja se ostvaruje milosrdnom ljubavlju i moralnom odgovornošću za svaki život. Čudno je vidjeti inteligentne osobe koje govore i pišu najgluplje

besmislenosti, i to, barem se tako čini, s dubokim uvjerenjem. Prvi je dojam da su prodali um i srce najboljem ponuđaču. Ne nalazimo li se u zoni sumraka? Je li se to isto dogodilo i nama katolicima? Jesmo li mi prestali biti nositelji, navjestitelji i svjedoci Riječi? Tko prosvjetljuje naš um i tko vodi naše srce? Ili smo se i mi odvojili od svoga Kralja, od svoje Crkve, pa imamo svoj stav, svoj um, svoje mišljenje, svoje izbore i svoju slobodnu volju bez obzira na svoga Kralja, na svoju Crkvu i na one koji s nama žive?

Što bi se dogodilo s našim otkupljenjem da je Isus Krist, u svojoj slobodi, imao svoj stav, izbor i mišljenje obzirom na ljubav i život u suprotnosti s Božjom voljom? Zasigurno bi mislio samo na sebe, a ne na sve nas. Sebeljubno bi ljubio vlastiti život, sačuvao bi ga pod svaku cijenu, izbjegao bi svaku patnju i ne bi ga se doticala Božja ljubav prema nama i spasenjski život koji nam Bog nudi. Na našu sreću, nije tako postupio nego je, izvršavajući Očevu volju, pokazao koliko nas Otac ljubi i koliko mu je stalo do našega života, da je slobodno položio svoj život.

Ako se ne želimo združiti s onima koji ne ljube bližnje i koji se ne osjećaju moralno odgovornima za živote bližnjih, pronađimo novorođenoga Kralja. Njegovo kraljevanje je isto onome Božjem, koje nam daje ono što on jest: ljubav i život. To su znakovi njegovog kraljevanja koji u punom sjaju odsijevaju s križa. Znakovi njegovog kraljevstva, u ovom našem zamršenom svijetu, mogu se prepoznati tamo gdje su ljubav i život. Trebamo odbaciti sve ono što je protiv života i ljubavi, gledajući na zadnju svrhu svoga života. Tako ostvarujemo stvarni, a ne duhovnjački, način življenja svakodnevnice, kojom svima svjedočimo ljepotu istinskog postajanja koje nam daje slobodu, povjerenje, mir i unutarnju snagu koju nam nitko ne može oduzeti. Na taj ćemo način postati istinski proroci utjelovljene Riječi koja je ljubav i život, u ovom našem svijetu koji je sve manje milosrdna ljubav i moralna odgovornost za svaki život.

S tom nadom i željom, svima vama, dragi župljani i štovatelji Čudotvorne Gospe Sinjske, po njezinu zagovoru, želimo Božić ispunjen ljubavlju i životom i od Boga blagoslovljenu Novu godinu, ispunjenu mirom i dobrom.

Fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj svetišta

Štovatelji i apostoli Gospe Sinjske

Od vremena kada su fratri morali napustiti Samostan sv. Petra u Rami, s narodom izbjegli u Cetinsku krajinu i osnovali Samostan pod brdašcem Kamičkom u Sinju (1687.), povijesni dokumenti bilježe 148 gvardijana. Ta pravna i konkretna institucija je najstarija u Cetinskoj krajini, a i šire. Nema niti jedne druge koja bi imala takav povijesno zajamčen kontinuitet, kao što ga ima služba gvardijana Samostana u Sinju.

No, ni gvardijan sam ne može puno učiniti. Tu su i njegovi suradnici: župnici, kapelani, zatim profesori gimnazije i bogoslovlja kao i više drugih fratara. Svaki je od njih, na svoj način, bio štovatelj i apostol štovanja Čudotvorne Gospe Sinjske. O jednama je sačuvano vrlo mnogo povijesnih svjedočanstava, a o drugima malo, ili ništa. Stoga je nemoguće o svakomu od njih točno i objektivno pisati. Može se samo iznijeti dio dostupnih podataka, koji svjedoče o njihovom životu, djelovanju i pobožnosti prema Majci od Milosti, koja je kasnije nazvana Čudotvorna Gospa Sinjska.

Dosada je ovo glasilo Svetišta donijelo 45 kratkih životopisa nekih osobitih štovatelja i apostola štovanja Čudotvorne Gospe Sinjske. Svi su navedeni kronološki, tj. od najstarijega doba do naših suvremenika. Uz kratki životopis priložene su po mogućnosti fotografije i izabrana literatura.

Stoga nastavljamo s opisom života i djelovanja nekolicine Gospinih štovatelja koji su, može se reći, živjeli i djelovali u naše dane.

46. DR. FRA KARLO KOSOR

(Trbounje, Drniš, 25. IV. 1914. - Split, 1. III. 1982.), franjevac, svećenik, definitor, profesor, ravnatelj, odgojitelj, znanstvenik i pisac. Osnovu je školu završio u Drnišu, Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju, novicijatu u Zaostrogu, filozofiju u Sinju i teologiju na Franjevačkoj visokoj bogosloviji u Makarskoj. Ređen je za svećenika u Splitu, u Crkvi Gospe od Zdravlja, 12. III. 1938. i slijedećega dana slavio Mladu Misu u Drnišu. U doba Nezavisne Države Hrvatske na Filozofskom fakultetu u Zgrebu počeo je studirati hrvatski jezik i književnost, diplomirao i doktorirao (1954.). Bio je profesor hrvatskoga i latinskog jezika i ravnatelj Franjevačke klasične gimnazije u Sinju, Zagrebu i Makarskoj. Budući da su komunističke vlasti oduzele zgrade stare i nove gimnazije kao i veći dio samostana u Sinju, nije bilo prostora u Sinju za učenike i profesore, pa je Uprava Provincije jedne smjestila u Zagreb, druge u Makarsku i treće u Sinj. Tako je svih osam razreda gimnazije radilo kao jedna škola u tri grada. U toj teškoj situaciji Provincija je imala tri doktora hrvatskoga jezika (fra Jeronim Šetka, fra Gašpar Bujas i fra Karlo

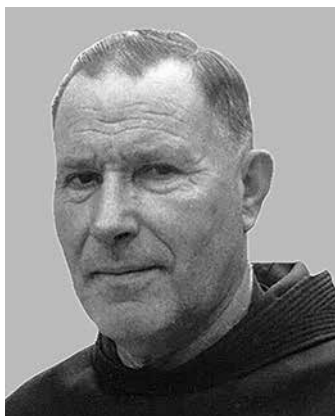
Kosor), pa je u sva tri grada ravnatelj Gimnazije bio doktor hrvatskoga jezika.

Poznato je da su komunisti zabranili katolički tisak i Crkvi oduzeli sve tiskare, pa svećenici nisu mogli ništa tiskati. U toj „diktaturi proleterijata“ mladi se doktor bavio znanstvenim radom i ustrajno pisao. Kad je komunistička diktatura malo popustila i počeo se obnavljati vjerski tisak, fra Karlo je počeo objavljivati. Poznate su njegove studije iz filologije, pravopisnih pitanja, povijesti književnosti, povijesti Drniške i Sinjske krajine i drugih grana znanosti.

Kao priznati hrvatski filolog objavio je knjigu „Bilješke o jeziku suvremenih hrvatskih pisaca“ (1979.). Ondašnji Republički komitet za prosvjetu (Ministarstvo) ubrojio je tu knjigu u „šund literaturu“ i nije ju oslobodio plaćanja poreza na promet. Dakle, Ministarstvo prosvjete protiv znanstvene knjige o jezikoslovlju!

Fra Karlo se posebno bavio Svetištem Čudotvorne Gospe Sinjske, njezinim pjesnicima i štovateljima te je redovito surađivao u listu „Gospa Sinjska“. Poslije njegove smrti fra Marijo Stipić je objavio njegovu knjigu „Apostoli Gospe Sinjske u prigodi jubileja“ (1987.). Treba upozoriti i na još jednu njegovu vrijednu knjigu „Franjevci i Hrvatski narodni preporod u Cetinskoj krajini 1860.-1870.“ (2004.). U Gospinu Svetištu u Sinju slavio je svete Mise, propovijedao i ispovijedao. Pokopan je na Groblju sv. Frane u Sinju.

47. FRA IVON SAMARDŽIJA

(Luka, Bosansko Grahovo, 11. IX. 1914.- Zagreb, 1. XII. 1983.), franjevac, svećenik, župnik, gvardijan, istaknuti pastoralac. Dječak je na sv. krštenju dobio ime Mijo, a kao redovnik nazvan je fra Ivon. Osnovnu školu završio je u Grahovu, Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom i Sinju, novicijat na

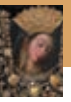
Visovcu, filozofiju i teologiju u Sinju i Makarskoj te diplomirao na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu.

Vršio je razne službe u svojoj Provinciji: pomoćnik magistra klerika, župski pomoćnik, župnik, dekan, gvardijan i definator u: Sinju, Kninu, Vrpolju, Zagrebu, Šibeniku, Gali, Drnišu, Prugovu i Drniškom Gracu. Gdjegod je bio neumorno je pastoralno djelovao s djecom i mladeži, odraslima i starima, bolesnicima i siromasima. Svima je pomagao koliko je mogao. Stoga su ga cijenili i voljeli i braća franjevci i mnogi vjernici. Posebno je važno njegovo pastoralno djelovanje (11 godina) u Svetištu Gospe Sinjske, gdje je bio župnik, gvardijan i upravitelj Svetišta. Dok su brojni komunisti naturivali ateizam i djeci i odraslima, fra Ivon je sa svojim fratrima branio i učvršćivao sv. vjeru. Uz ostale akcije u župi treba istaknuti dvije:

1. Nastojao je da u svakoj obitelji na istaknutom mjestu bude Kristov križ ili Slika Gospe Sinjske. U ono ateističko doba to je bio značajnog ispovijedanja sv. vjere. To je bila poruka: ovo je kršćanska obitelj. U Društvu sv. Ćirila i Metoda (sv. Jeronima) u Zagrebu divili su se i svjedočili da od svih župa u bivšoj državi najviše križeva naručuje baš Sinj. To svjedoči pisac ovih redaka.

2. U tradicionalnoj Devetnici pred blagdan Velike Gospe, koja se molila u večernjim satima, fra Ivon je uveo jutarnju Devetnicu, i to dvostruku: kako je Župa velika, odredio je da u 7 sati bude hodočašće i sv. Misa jednoga sela iz Župe Sinj, a u 9 sati iz pojedinih župa Cetinske krajine kao i onih iz daleka. To su i vjernici i župnici tako rado prihvatili, da je bi danas bilo nezamislivo slaviti blagdan Velike Gospe bez „trostruke devetnice“ - jutarnjih jednoga sela Župe Sinj, jedne župe Cetinske krajine i konačno večernje „gradske devetnice“. Tisuće vjernika u tim devetnicama primaju svete sakramente, izvršavaju svoje zavjete, obnavljaju i učvršćuju svoju vjeru i vraćaju se svojim kućama mirniji, sretniji i puni nade... Kad je bio župnik u drugim župama uvijek je vodio hodočašća svojoj Gospi u Sinju, a sam je u Devetnici pomagao ispovijedati.

Kad je bio župnik Prugova, zidom je ogradio veliko crkveno dvorište, zasadio stabla, podigao 14 postaja Križnoga puta i oltar na otvorenom za bogoslužje u ljetnim mjesecima.

Takav svećenik je za komunističke vlasti bio „neprijatelj naroda“, pa je osuđen 1946. na godinu dana tamnice. Kaznu je izdržao u logoru u Staroj Gradiški.

Kad se je vratio s robije, želio je posjetiti svoje rodno selo i svoju rodnu kuću. Došao je na svoju zemlju, ali na njoj nije bilo kuće. Susjedi su je srušili i tada je to bila gola ledina... Molio je za svoje pokojne i zaplakao. Približio mu se čovjek koji ga je zapitao: „Jesi li ti Mijo?“ Razgovarali su, a na kraju mu je taj čovjek rekao da mu je drago da je živ i da je došao na svoju zemlju, ali ga je upozorio da je bolje da što prije ode, jer u selu ima ljudi koji ne misle dobro, nego su spremni učiniti najgore... Pozdravili su se i fra Ivon je otišao sa svoje didovine... To je komunističko „bratstvo-jedinstvo“.

Fra Ivon je preminuo je u Zagrebu, u Bolnici Rebro, a kao gvardijan Samostana sv. Lovre u Šibeniku pokopan je na groblju sv. Ane u Krešimirovu gradu.

48. FRA NIKOLA GABRIĆ

(Metković, 17. XI. 1910.- Split, 31. I. 1984.), franjevac, svećenik, pastoralni djelatnik, ekonom, upravitelj Svetišta u Sinju, arheolog, numizmatičar, filatelist, kolekcionar i pisac. Poslije osnovne i srednje škole, stupio je u novicijate, studirao filozofiju u Sinju i teologiju na Franjevačkoj visokoj bogoslovnici u Makarskoj. Ređen je za svećenika u Splitu, 24. II. 1934. i slavio Mladu Misu u Metkoviću 4. ožujka iste godine. Cijelo vrijeme školovanja zdravlje mu nije bilo dobro, ali je ipak sve uspješno završio.

Zbog zdravstvenih razloga fra Nikola nije mogao biti na nekoj župi, pa je bio kapelan redovnica na Čitluku i brinuo se za ekonomiju sinjskoga samostana, u kojemu je proživio gotovo cijeli svoj svećenički život. Budući da je Čitluk stari rimski grad Aequum, poznat po arheološkim nalazima,

fra Nikola se počeo baviti arheologijom i tako se, uz druge poslove, brinuo za Arheološki muzej, koji su u XIX. stoljeću osnovali profesori Franjevačke klasične gimnazije u Sinju. On je puno doprinio da se eksponati sačuvaju i da se nabave novi. Također je obogatio numizmatičku i filatelističku zbirku, a svojim trudom i marom osnovao novu vrlo bogatu etnografsku zbirku. Treba se diviti kojim je marom bio strastveni kolekcionar raznovrsne kulturne baštine, koja bi sigurno propala, da ju on nije sačuvao. Objavio je nekoliko članaka (arheologija) i vrlo je dobro vodio Dnevnik, u koji je zapisivao sve što je nabavio za Arheološki muzej i ostale zbirke. Osim toga puno je pomagao oca Antu Gabrić, svoga rođaka, isusovca, misionara u Bengaliji, koji je u toj dalekoj misijskoj zemlji sagradio nekoliko kapelica u čast naše Gospe Sinjske. Pomagao je i našim misionarima u Africi.

Poslije strahota II. svjetskog rata bilo je puno štete na crkvama, samostanu i župskim kućama. Nije bilo ni građevinskog materijala, a ni novaca. U toj teškoj situaciji fra Nikola se ozbiljno prihvatio posla kao pravi majstor-drvodjelac i ne samo da je popravljao vrata i prozore, nego je izradio i nove predmete. Tako je izradio nove klupe za Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju. U tim je klupama bio i kao prvaš i pisac ovih redaka. Ne samo da je radio na obnovi samostana u Sinju, nego ja pomagao i mnogim župnicima. Puno se brinuo ne samo za samostan nego kao sakristan i za Crkvu. A treba istaknuti da je dugo godina bio kapelan zadužen za Lučane i redovito slavio sv. Misu idući pješke, a kasnije je dobio mali motocikl. Preminuo je u bolnici u Splitu, a pokopan je u franjevačkoj grobnici na Groblju sv. Frane u Sinju. (Nastavit će se)

LITERATURA:

- O. fra Ivon Samardžija, *Vjesnik Provincije*, XXXII/1983, 6, 381-393.
- FRA HRVATIN GABRIJEL JURIŠIĆ, Fra Karlo Kosor (1914.-1982.), *Kačić*, XVI/1984, 351-368.
- FRA JOSIP ANTE SOLDI, Fra Nikola Gabrić (1910.-1984.), *Kačić*, XVI/1984, 369-384.
- FRA KARLO KOSOR-FRA MARIO STIPIĆ, *Apostoli Gospe Sinjske u prigodi jubileja* (1687.-1987.), Sinj, 1987, 127.
- Hrvatski franjevački biografski leksikon*, LZ, Zagreb, 2010, 589.

Fra Gabrijel Jurišić

Sedmo hodočašće hrvatske vojske, policije, vatrogasaca i branitelja

Sedmo pokrajinsko hodočašće hrvatske vojske, policije, vatrogasaca i branitelja Gospi Sinjskoj održano je u petak 30. srpnja 2021. godine

u svetištu Gospe Sinjske. Na hodočašću su sudjelovali vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan, generalni vikar vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj mons.

Marko Medo te ostali vojni i policijski kapelani. Slavlje je započelo u 10.30 sati procesijom iz samostanskog dvorišta u crkvu Gospe Sinjske.

Na dvorištu je blagoslovljen novi procesionalni križ rad Tomislava Kršnjavija, akademskog kipara. Nakon procesije uslijedilo je euharistijsko slavlje koje je predvodio vojni biskup msgr. Jure Bogdan uz koncelebraciju generalnog vikara Marka Mede, gvardijana fra Ante Čove, župnika fra

Perice Maslaća uz još devetnaestorice svećenika. Na početku misnog slavlja o. gvardijan uputio je riječi pozdrava vojnom biskupu msgr. Juri Bogdanu, svećenicima, vojsci, policiji, braniteljima te po prvi put ove godine vatrogascima. Za vrijeme misnog slavlja pjevala je klapa „Sv. Juraj“ Hrvatske ratne

mornarice i klapa „Sv. Mihovil“ Hrvatske policije. Na završetku misnog slavlja vojni biskup msgr. Jure Bogdan je pred Gospinim oltarom predvodio Posvetnu molitvu Gospi Sinjskoj. Ovim hodočašćem započinju hodočašća Gospi Sinjskoj - ususret svetkovini Velike Gospe.

Hodočašće župa Dicmo Donje i Gornje, Trilj, Košute i Vojnić/Gardun

Gardun sa župnikom don Antom Gabrilom. Pjevanim djelovima misnih slavlja animirali su župni zborovi Dicma Donjeg i Košuta.

Propovjednici su temeljeći svoje homilije na čitanjima 18. nedjelje kroz crkvenu godinu potaknuli hodočasnike da se neprestano izgrađuju vjerom u Krista, da im on kruh živi koji je s neba sišao bude temelj života i zalog sigurnosti i za zemaljskoga života, kako bi nam svima jednom bio nagrada i u vječnosti.

Nakon misa izmoljena je Posvetna molitva Gospi Sinjskoj u kojoj molimo našu dobru Majku čudotvornu Gospu Sinjsku da nas i unaprijed štiti i pomaže svojim majčinskim zagovorom.

Prvi dan mjeseca kolovoza 2021. godine Gospi Sinjskoj već od 7 sati počeli su pristizati hodočasnici, od kojih su mnogi došli pješice, pristupili sakramentu ispovijedi, pomolili se pred likom Majke od Milosti, učinili zavjet te se pripremili za susret s Gospodinom u euharistijskom slavlju. U 8 sati hodočastile su Župa sv. Jakova apostola – Dicmo Donje sa župnikom i dekanom don Vladom Strikićem koji je predsjedao misnim slavljem i Župa sv. Ivana Krstitelja – Dicmo Gornje sa župnikom don Zdravkom Vučkom. U 9.30 sati hodočastile su Župa Presvetog Srca Isusova – Košute sa župnikom don Tomislavom Topčićem, koji je predsjedao misnim slavljem, Župa sv. Mihovila

– Trilj sa župnikom i dekanom don Stipom Ljubasom i Župa sv. Jurja mučenika – Vojnić/

Misa za VAD

pod okriljem pobjednice Gospe, kojoj treba zahvaliti za sve učinjeno i nastaviti dalje viteški u svim aktivnostima.

Fra Ante Čovo na kraju svečane euharistije zazvao je blagoslov na sve pripadnike VAD-a i zaželio da se 306. alkarske svečanosti održe uz zagovor i pomoć Čudotvorne Gospe Sinjske.

Tijekom svete mise pjevao je župski zbor pod ravnanjem fra Jure Župića i č.s Jelene Mijić.

Danas je započela proslava blagdana Gospe od Anđela, dana potpunoga oprosta koji je otvoren nakon svete mise, i od tog trenutka pa sve do ponoći 2. kolovoza moguće je dobiti potpuni oprost. On se može dobiti i u svim župnim crkvama diljem svijeta i u svim franjevačkim crkvama. Da bi se dobio potpuni oprost za sebe ili za pokojne, potrebna je ispovijed, sudjelovanje na misi te primanje pričesti, molitva Vjeronanja i Očenaša po Papinoj nakani te molitva za Papu.

U skladu s tradicijom u nedjelju uoči alkarskih svečanosti slavi se sveta misa za Viteško alkarsko društvo. Tako su u samostanskom dvorištu na misnom slavlju u nedjelju, 1. kolovoza 2021. kojim je predsjedao fra Ante Čovo, gvardijan, nazočili članovi Uprave VAD-a, alkari, alkarski momci, članovi Časnog suda, Nadzornog odbora i ostali članovi VAD-a, na čelu s predsjednikom Stipom Jukićem, vojvodom Boškom Ramljakom, alajčaušom Ivicom Filipovićem Grčićem, arambašom Ivom

Vukasovićem, predsjednikom časnog suda Boškom Vladovićem i predsjednikom NO Hrvojem Markulinom. Svetoj misi nazočio je i sinjski gradonačelnik Miro Bulj te ostali vjerni puk.

Prigodno, u alkarskim odorama bili subarjaktar Petar Gabrilo, debitanti u pratnji barjaka Davor Dalbello i Branimir Vučković te alkarski momci Mirko Malbaša i Petar Jelinčić.

Na početku misnog slavlja fra Ante Čovo, pozdravljajući sve nazočne rekao je kako je dobro da alkarske svečanosti započinju

Predstavljena fotomonografija „Zauvijek okrunjena“

U Sinju je javnosti predstavljena fotomonografija „Zauvijek okrunjena, Zapisi o Gospinim jubilejima“, koja na 400 stranica obrađuje tristotu obljetnicu slavne obrane Sinja uz Gospin zagovor (1715. – 2015.) i tristotu obljetnicu krunjenja Slike Čudotvorne Gospe Sinjske (1716. – 2016.). Predstavljanje je održano 3. kolovoza 2021. u Alkarskim dvorima, a kroz program je vodio gosp. Ivan Bota. Domaćin večeri bio je fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta Gospe Sinjske, a fotomonografiju su predstavili: don Josip Dukić, pročelnik Katedre crkvene povijesti na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu, fra Petar Klapež, odgovorni urednik i župnik u HKŽ München, i fra Šimun Markulin, glavni urednik i asistent na Katedri moralnog bogoslovlja na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu.

Uz druge uzvanike i posjetitelje, predstavljanju su nazočili fra Marko Mrše, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, don Stipe Ljubas, triljski župnik i dekan Cetinskog dekanata, fra Perica Maslač, župnik Župe Gospe Sinjske, s. Andrea Nazlić, provincijska predstojnica Provincije Presvetog Srca Isusova Školskih sestara franjevki, gosp. Miro Bulj, saborski zastupnik i gradonačelnik Grada Sinja, gosp. Petar Župić,

predsjednik Gradskog vijeća Grada Sinja, dr. Stipe Jukić, predsjednik Viteškog alkarskog društva, akademik Anđelko Akrap, potpredsjednik Matice hrvatske, gđa Monika Vrgoč, direktorica Turističke zajednice Grada Sinja, i gđa Kristina Križanac, bivša gradonačelnica Grada Sinja.

Program je započeo u 20 sati, a predstavljanje je bilo uživo prenošeno na Facebook stranici i YouTube kanalu „Gospa Sinjska“, gdje su korisnicima tih društvenih mreža dostupne i snimke s tog značajnog događaja koji se održao u sklopu „Dana Alke i Velike Gospe“. Okupljenima su se biranim riječima obratili i svoje pozdrave uputili provincijal fra Marko i gradonačelnik Bulj, koji je srdačno zahvalio franjevcima iz Franjevačkog samostana Gospe Sinjske što su Sinju i Cetinskoj krajini darovali reprezentativno djelo, koje – prema njegovim riječima – ima i mnogo šire, nacionalno, značenje, budući da je lik

Čudotvorne Gospe Sinjske veoma prezentan Hrvatima diljem Lijepe naše i Bosne i Hercegovine. Provincijalov pozdrav donosimo u prilogu. Nakon pozdravnih riječi nastupila je Klapa Sinj s pjesmom „Zdravo Marijo“, što je bio svojevrsni molitveni uvod u samo predstavljanje.

Izv. prof. dr. sc. Josip Dukić na početku je svojeg izlaganja čestitao Franjevačkoj provinciji Presvetog Otkupitelja, samostanu u Sinju i glavnom uredniku fra Šimunu Markulinu, koji su pokrenuli „velebni projekt“ i doveli ga do kraja. Izlagao je o odnosu naroda Cetinske krajine prema važnim obljetnicama i onom što se nakon toga događalo. U memoriji ljudi ostalo je nekoliko važnih godina – 1887. (dvjesta godina od doseljenja naroda iz Bosne i Hercegovine i poljičkog kraja), 1918. (završetak Prvog svjetskog rata), 1945. (završetak Drugog svjetskog rata) i 1995. (završetak Domovinskog rata). Ali 1715. godina zasjenila je sve prethodno navedene godine, jer je te godine puk doživio oslobođenje od osmanlijskih osvajača te su mnogobrojne obitelji nastavile normalno živjeti na mletačkom teritoriju u današnjoj Cetinskoj krajini. Predstavljajući je potom usporedio društveno-političke okolnosti između dviju proslava:

250 godina od oslobođenja (1715. – 1965.) i 300 godina od obrane sinjske Tvrđave (1715. – 2015.), naglasivši da je proslava iz 2015. bila obilježena u demokratskom ozračju, u zajedništvu Franjevačkog samostana Gospe Sinjske, Grada Sinja i Viteškog alkarskog društva. Zajedništvo je urodilo velikim projektima (2008. – 2015.), koji su sabrani i predstavljeni u fotomonografiji „Zauvijek okrunjena“. Nadalje, podsjetio je da je fra Ivan Marković napisao „Sinj i njegovo slavlje“ (1887.) a fra Josip Soldo i fra Jeronim Šetka uredili su „Sinjsku spomenicu“ (1965.). Za razliku od ta dva djela, „Zauvijek okrunjena“ (2020.) detaljno opisuje i opisuje projekte koji su se događali na crkvenoj i gradskoj razini uoči i tijekom jubilarnih slavlja 2015. i 2016. godine.

Kako vrijeme bude prolazilo, ona će imati sve veću dokumentarnu vrijednost. Sve do sada učinjeno, podsjetio je, vezano je uz 1715., kada su malobrojni kršćanski branitelji obranili sinjsku Tvrđavu pred nadmoćnom osmanlijskom vojskom. Vojnici su duboko vjerovali u „čudotvornu pomoć“ nebeske Majke, što je zabilježio i sam zapovjednik Tvrđave, sinjski providur Zorzi Balbi. Zaključno je zahvalio Stvoritelju, koji i po „krivim linijama piše našu povijest“ te istakao da naše različitosti može povezati Gospina i Božja ruka. Fotomonografija „Zauvijek okrunjena“ ustvari je naša velika zahvala ljudima koji su branili sinjsku Tvrđavu 1715. i koji su branili slobodu koju danas baštinitimo, završio je svoje izlaganje don Josip.

Fra Petar Klapež istaknuo je da slavlje svakog crkvenog jubileja u sebi sadrži tri važna elementa: zahvalnost, ponos i odgovornost. Ti su se elementi snažno prožimali u proslavama iz 2015. i 2016. i bili su vidljivi ne samo u slavlju tristote obljetnice slavne obrane Sinja uz Gospin zagovor i tristote obljetnice krunjenja Slike Čudotvorne Gospe Sinjske, već i na proslavi jubilarne Alke 2015. godine. Potom je istakao i opisao važnije projekte koji su realizirani tijekom jubilarnih slavlja, a i sam

je sudjelovao u njihovom ostvarenju, budući da je bio sinjski gvardijan od 2012. do 2019.

Mr. sc. Šimun Markulin govorio je o tijeku nastanka fotomonografije, kao i o samom sadržaju, a njegovo izlaganje donosimo u prilogu. Nakon predstavljanja Klapa Sinj izvela je drugu pjesmu, poznatu „Gospe Sinjska, majko Rame“. Zahvalivši klapi, moderator programa pozvao je gvardijana fra Antu da se obrati prisutnima. On je istakao da je potrebno biti zahvalan Bogu i ljudima, i da tek zahvalnost čini naš život bogatim, a i život je snošljiviji među ljudima koji zahvaljuju jedni drugima. U tom kontekstu zahvalio je za „čudo po djelima ljudskih ruku“ koje

je predstavljeno, posebno spomenuvši: fra Joška Kodžomana, bivšeg provincijala, i fra Petra Klapeža, bivšeg gvardijana; fra Šimuna Markulina, glavnog urednika; fotografe i institucije koji su darovali svoje fotografije; Turističku zajednicu Grada Sinja; Viteško alkarsko društvo; Grad Sinj i bivšu gradonačelnicu Križanac; Muzej Alke i direktora Borisa Filipovića Grčića; stručne suradnike i fratre koji su pomagali savjetima; akademskom slikaru Ivanu Grgatu; članovima uredničkog vijeća (fra Filip Budić, fra Perica Maslač, fra Antonio Mravak i Monika Vrgoč); Ninu Tociglu, grafičkom uredniku; Jakovu Borkoviću; direktorici Hit radija Tatjani Čović; Klapi Sinj i

maestru Mojimiru Čaćiji te odgovornima iz Agencije za komercijalnu djelatnost (direktor Jure Sertić, direktorica prodaje Adela Jelinek Bišćan i Marina Žuljević). Upravitelj Svetišta Gospe Sinjske zahvalio je i svima prisutnima, koje je pozvao na domjenak u restoran unutar Alkarskih dvora.

Voditelj programa Ivan Bota pozvao je na kraju da prisutni nabave fotomonografiju po promotivnoj cijeni, a prikupljena novčana sredstva bit će usmjerena za pokrivanje troškova nabave i postavljanja nove rasvjete u crkvi Gospe Sinjske. Program predstavljanja trajao je 1,15 h, a druženje je nastavljeno uz domjenak.

Susret duhovnih zvanja Cetinske krajine

Sinjski kao i čitava domovina Hrvatska svake godine 5. kolovoza obilježava Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja. Taj dan se prisjećamo 5. kolovoza 1995. godine kada je u vojno-redarstvenoj akciji "Oluja" oslobođen grad Knin. Započevši 4. kolovoza, u ranim jutarnjim satima, akcija "Oluja" nastavila se oslobađanjem Svetog Roka i više gradova na širem okupiranom području. Petoga kolovoza, točno u podne, na kninskoj tvrđavi zavijorila se dvadesetmetarska hrvatska zastava; 6. kolovoza oslobođeno je Plaško, Lički Osik, Vrhovine, Obrovac, Korenica, Slunj i Plitvice, a već 7. kolovoza akcija "Oluja" je završena. Nakon 84 sata, uz Knin, oslobođeno je jedanaest tisuća četvornih kilometara okupiranog područja. Hrvatska vojska i policija oslobodile su Gračac, Lovinac, Benkovac, Kijevo, Vrliku, Dubicu, Primišlje kraj Slunja te više prometnica, čime su

došle na samu međunarodno priznatu granicu Hrvatske i BiH.

Mi smo ovaj važni dan u Sinju proslavili polaganjem vjenaca i molitvom odriješnja ispred spomenika poginulim braniteljima kao i svetom misom kojom je predsjedao fra Ante Čovo, gvardijan.

Nerjetko se u župama s brojnim duhovnim zvanjima organizira i Dan duhovnih zvanja te župe. To je prilika da se barem jednom godišnje sastanu, zajednički slave svetu misu, porazgovaraju, izmjenu iskustva i ostanu u bližem kontaktu. Znademo da je naša Cetinska krajina bogata duhovnim zvanjima pa se već više godina organizira i susret svećenika, redovnika i redovnica Cetinske krajine, a već par godina on se održava upravo na Dan domovinske zahvalnosti. Zato ovom svetom misom zahvaljujemo svemogućem Bogu za dar domovine Hrvatske kao i za dar duhovnih zvanja, a molimo za bolju budućnost Hrvatske kao i za nova duhovna zvanja.

U ovom danu pobjede, branitelja, domovinske zahvalnosti i duhovnih zvanja Cetinskog kraja, primili smo riječ koja ispituje naš identitet. Ja jesam, ponizno, pita svoje učenike: „Što vi kažete tko sam ja?“, kako bi ih uveo u svoje otajstvo. Nije u krizi Isusov identitet. On zna tko je, odakle dolazi i zašto je došao na ovaj svijet. U igri je identitet njegovih učenika, a i nas samih. Isus im upućuje pitanje s drhtećim iščekivanjem: biti prepoznat je temeljna želja ljubavi koja se objavljuje. Tako je za Boga, a tako je i za nas: biti prepoznat kao svećenik, redovnik, redovnica, vjernik, vojnik, branitelj, političar, nastavnik, odgojitelj. Osobni odgovor na Isusovo pitanje čini učenikom. Kršćanstvo nije ideologija, nauka ili neki moral, nego moj i tvoj odnos s Isusom, mojim Gospodinom kojeg ljubim kao što on mene ljubi. Ni naši pozivi nisu ideologija, nauka, moral, nego sličnost Isusu Kristu nas svećenika, redovnika, vojnika, domoljuba, očeva, majki.

Vjera počinje tamo gdje mi prestajemo stavljati u pitanje Boga, i prihvaćamo da nas On stavi u pitanje. Nije problem pitati se o Bogu ili pitati Ga, nego prepustiti se Njegovom ispitivanju, koje nas otvara njegovu otajstvu. Vjera je odgovornost, spretnost odgovora Gospodinu koji ispituje. On je i uvijek ostaje za nas otajstvo, na koje nemamo ni odgovora ni slike: jedincata smo slika mi sami koji postajemo na njegovu sliku. A svatko od nas zna koliko i kada slični ili ne Isusu.

Djelovanje Božjeg suradnika razlikuje se od djelovanja marljivog i razboritog čovjeka, kao i od djelovanja nasilnika i revolucionara po tome što dolazi od čovjeka koji „svim svojim srcem, svom dušom i svom snagom“ živi sabran oko jedne tihe riječi. Djelovanje po Božjem nalogu nije običan planski i uspješan posao. Ono se, naprotiv, često pokaže i u neuspjehu dobro smišljena plana. Velika je opasnost da mi prodajemo svoje dosjetke, ideje i misli kao misli i volju Božju. Bog nam postavlja zadatak, a mi ga ostvarujemo svom snagom, predanjem i maštom. Naše je dati što imamo. Dati sebe. A i to je premalo. I po tome možemo ne biti

suradnici Božji, jer možemo dati sebe zbog sebe, zbog svoje slave, zbog svojeg sviđanja drugima. Život nas uči da više vrijedi trpjeti nego nešto dovršiti, ako svom dušom radimo više na zadovoljštini i žrtvi, negoli na stvaranju. Tomu su nam najbolji svjedoci branitelji, koji su mnogo pretrpjeli, žrtvovali i dali zadovoljštinu našoj slobodi i neovisnosti. Suradnja s Bogom počinje kad pođemo križnim putem, kad postanemo slični liku Krista u predanju, trpljenju, u mucu. U tom duhu shvaćamo da nije bitan ni naš posao, ni služba, ni naše misli, ni naša dobra volja, nego stvarateljska snaga uskrslog Krista.

Možda nam se dogodi da nam bude povjerena služba koja usrećuje: gvardijan, provincijalka, gradonačelnik, zapovjednik, ali redovito ćemo biti dionici patničkih muka. Naša ljudska sudbina uvijek prolazi pokraj neke točke gdje se čovjek muči, zbunjuje ili očajava. Tu se onda pokazuje jesmo li sjedinjeni s Kristom svim srcem, svom dušom, svom snagom, hoćemo li u nevolji izdržati i hoće li kroz nas zasjati Božje dobrota. Tu leži tajna stvoriteljske snage. Tu nismo ovisni o svojim snovima ni o svom bogatstvu, nego stojimo na tlu stvarnosti, otvoreni djelovanju Duha Božjega. Neka se sve u nama i po nama, Gospodine, po zagovoru Čudotvorne Gospe Sinjske, vrši po tvom naređenju, po tvom Duhu i na korist ovom zamršenom svijetu.

Devetnica Gospi Sinjskoj

Mise zornice

Prema drevnom običaju, vjerni puk Sinja i Cetinske krajine kroz devetnicu rado hodočasti u Svetište Gospe Sinjske već u ranim jutarnjim satima, kako bi pobožno sudjelovao u slavlju misa zornica. Čuvajući vjerno tradiciju, oci franjevci i ove godine pred milosnim likom nebeske Majke, zajedno sa svojim narodom, smjerno upravljaju molitve nebeskom Ocu.

Ustajući u ranu zoru, tisuće hodočasnika dolaze u Gospino svetište, kako bi u devet dana ispunili svoj zavjet i iznijeli svoje ponizne molbe pred lice Gospe Sinjske. Od 6. kolovoza 2021. euharistijskim slavljinama u 6 sati predsjedaju fra Ante Čovo, fra Antonio Mravak i fra Perica Maslač. Redovito se svakoga dana u samostanskom oboru i crkvi okupi preko 400

hodočasnika, koji rado pristupaju slavlju sakramenta ispovijedi, a mnogi od njih zapisuju i misne nakane.

Sinjani i Cetinjani rado sudjeluju u misama zornicama, kako bi se i duhovno i tjelesno pripravili za slavlje svetkovine Uznesenja

Blažene Djevice Marije u nebo. Tako mise zornice postaju neizbrisiv duhovni pečat u životu albarskog grada, koji brižno čuva živom uspomenu na slavnu pobjedu 1715. god., kročeći i dalje stazom vjernosti Bogu i Domovini.

Hodočašće Glavica

Prvi dan devetnice tradicionalno otvaraju hodočasnici iz filijalne zajednice sv. Ivana iz Glavica koji su pješice došli svojoj nebeskoj Majci na zavjet i zahvalu. Svetom misom je predsjedao don Jakoslav Banić, župnik Župe sv. Luke - Dubrava. U koncelecijaciji su bili svećenici rodom iz Glavica: fra Eugen Poljak, fra Miroslav Modrić i fra Tino Labrović te župni vikar za Glavice, fra Marko Đerek koji je predmolio Posvetnu molitvu Gospi Sinjskoj.

Hodočašće Župe sv. Luke - Otok

Ilove godine vjerni puk Župe sv. Luke Otok i filijalne zajednice sv. Roka - Udovičići pokazali su koliko vole Gospu i euharistiju sudjelujući u hodočašću i svetoj misi 6. kolovoza 2021. u 9 sati. Mnogi su se ispovjedili, pomolili Gospi te slavili svetu misu kojom je predsjedao don Jakoslav Banić. U koncelecijaciji su bili svećenici rodom iz Otoka: fra Ivan Norac Kljajo, fra Frano Pupiće Bakrač, fra Bože Norac Kljajo, fra Nediljko Norac Kevo, fra Krešimir Ante Samardžić, fra Duško Botica, fra Jakov Dževrnja Viro, fra Dušan Džimbeg, fra Frano Milanović Trapo, fra Neven Pavlinušić, fra Lukica Vojković i fra Dujo Jukić

te župnik fra Nikica Ajdučić koji je izmolio posvetnu molitvu. Neka zagovor naše Gospe Sinjske

prati sve hodočasnike na njihovim životnim putovima da ostanu vjerni Bogu i Gospi.

Večernja devetnica

Ovogodišnju proslavu Gospe Sinjske započeli smo pod motom “Gospe, izmoli nam mir i pouzdanje”. Puni pouzdanja u majčinsku ljubav započeli smo pobožno devetnicu Gospi Sinjskoj molitvom krunice i pjevanim litanijama. Večernje misno slavlje svaku večer kroz devetnicu započinjali smo u 18 sati, a ovogodišnji propovjednici i predvoditelji misnih slavlja na večernjim misama bili su: don Jakoslav Banić, p. Hrvoje Mravak i fra Siniša Balajić. Svojim molitvama iskazali smo kroz ove dane svoju čast i zahvalnost prema nebeskoj Majci.

Hodočašće Brnaza

Uoči svetkovine Velike Gospe, filijalne zajednice Župe Gospe Sinjske organizirano hodočaste Gospi u Sinj. Tako su i ove godine drugi dan devetnice u marijansko svetište Gospe Sinjske hodočastili vjernici iz filijalne zajednice sv. Nikole Tavelića – Brnaze. Euharistijskim slavljem u 7 sati predsjedao je don Jakoslav Banić, propovjednik u

devetnici. U koncelebraciji su bili svećenici rodom iz Brnaza fra Mladen Marić i fra Boris Čarić te župni vikar za Brnazu fra Antonio Mravak.

Don Jakoslav je u homiliji naglasio kako dolazeći u ovo Marijino Svetište svi hodočasnici donose sa sobom najveće blago a to su naše obitelji i svoje molitve upravo hodočasnici upućuju za svoje

obitelji. Glavni problem u obiteljima je nedostatak molitve, naglasio je propovjednik i potaknuo vjernike da se u svojim obiteljima zajedno mole.

Nakon gvardijanovog obraćanja fra Antonio je predmolio Posvetnu molitvu Čudotvornoj Gospi Sinjskoj. Uz čestitke za zavjetni dan, hodočasnici su slavlje nastavili u gradu i u svojim domovima.

Hodočašće Župe Gala/Gljev

U subotu, 7. kolovoza 2021. god., u Svetišće su hodočastili vjernici iz Župe Svih svetih – Gala/Gljev. Mnogi su se hodočasnici po dolasku u sinjsko svetište ispovijedili i zapisali misne nakane za svoje žive i pokojne.

Euharistijsko slavlje je započelo u 9 sati, a predsjedao je don

Jakoslav Banić. Koncelebrirali su svećenici rodom iz ove Župe: fra Ante Maleš, fra Božo Gulić, fra Dušan Moro, fra Jure Zebić, fra Nikica Ajdučić, fra Antonio Mravak i fra Luka Delić, župnik u Gali i na Gljevu. Liturgijsko pjevanje animirao je župni zbor.

Na kraju euharistijskoga slavlja hodočasnike iz Gale i Gljeva

pozdravio je fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišća. Zahvalio je svim hodočasnicima, a posebno župnom zboru, zaželjevši svima blagoslovljen nastavak dana. Prije otpusnog blagoslova, fra Luka je predvodio „Posvetnu molitvu Čudotvornoj Gospi Sinjskoj“.

Hodočašće mladih

Već 39 godina pred svetkovinu Velike Gospe organizira se hodočašće mladih Gospi Sinjskoj pod nazivom „Od Gospe do Gospe“. Hodočasnički put je od prasnvetišta Gospe od Otoka u Solinu do svetišta Gospe Sinjske u Sinju. Duhovni susret je započeo u subotu, 7. kolovoza 2021. u Solinu u dvorištu bazilike sv. Obitelji u 19.30 sati gdje su svećenici ispovijedali.

U 21 sat splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić predsjedao je euharistijskim slavljem u bazilici sv. Obitelji. Na sv. misi pjevao je glazbeni sastav Papa band. Nakon svete mise mladi su krenuli na hodočašće prema svetištu Gospe Sinjske. Mladi su išli starom stazom koja ide magistralnom cestom

od Solina, preko Klisa i Dicma do Sinja“. Tijekom cijelog puta hodočasnici su imali pratnju službenika policije, hitne pomoći i Hrvatske gorske službe spašavanja.

Po dolasku u Svetište Gospe Sinjske u nedjelju, 8. kolovoza 2021. vjernici su mogli pristupiti sakramentu pomirenja već od 4 sata. U samostanskom dvorištu Gospe Sinjske gvardijan fra Ante Čovo predslavio je sv. misu kojom je završen ovogodišnji hodočasnički put.

Neka ova noć molitve i hoda bude korisna za duhovnu izgradnju hodočasnika da nakane koje nose u srcima budu uslišane od Gospe – naše najmoćnije zagovornice.

Hodočašće Radošića

Fra Ivan Marković u spomen knjizi *Sinj i njegovo slavlje iz 1887.* piše kako su fratri i narod kad su sagradili crkvu i samostan iz Splita prešli u Sinj 1696. god., nisu odmah ponijeli Gospinu sliku jer su htjeli pripremiti crkvu i samostan te potom donijeti Gospinu sliku. U Splitu su ostavili fra Antuna Pletikosića kojemu su naložili da za nekoliko dana donese Gospinu sliku u Sinj. Bogoljubni redovnik je izvršio nalog. Noću je kradomice uzeo Gospinu sliku

iz kuće gdje se čuvala i bosonog krenuo prema Sinju. Osvanuo je u Radošiću i odatle javio fratrima da je stigao. Fratri su iz Sinja s mnoštvom vjernika u procesiji pjevajući stigli do Gospine slike, uzeli je i s veseljem, duhovnim pjesmama i štovanjem donijeli je i stavili u oltar. Od tada se kult Sinjske Gospe snažno počeo širiti na sve strane.

I ove 2021. godine, 9. kolovoza vjerni puk Radošića je u dvije procesije pod dva barijaka, Gospinim i Sv. Križa, moleći

kronicu i pjevajući marijanske pjesme došli do Gospine slike, ispovjedili se i slavili svetu misu kojom je predsjedao don Jakoslav Banić, propovjednik u devetnici. U koncelebraciji je bio don Augustin Radović, svećenik rodom iz Radošića i fra Perica Maslač, župnik. Na kraju slavlja izmolili smo posvetnu molitvu Gospi Sinjskoj da nas naša dobra Majka unaprijed štiti i pomaže na našim životnim putovima.

Hodočašće Bajagića

U ponedjeljak, 9. kolovoza 2021. god., u Svetište Gospe Sinjske hodočastili su vjernici iz Župe sv. Nikole

– Bajagić. Mnogi su se hodočasnici po dolasku u sinjsko svetište ispovijedili i zapisali misne nakane za svoje najmilije i

pokojne. Vjernici su se okupili u samostanskom dvorištu gdje je slavljena sveta misa koja je započela u 9 sati. Misnim je slavljem predsjedao don Jakoslav Banić. Koncelebrirali su fra Nikica Ajdučić, fra Antonio Mravak i fra Ivan Dotur, župnik Bajagića. Liturgijsko pjevanje animirao je župni zbor pod ravnanjem s. Vjere Gulić.

Na kraju euharistijskoga slavlja hodočasnike iz Bajagića, Obrovca i Čačijinog Doca pozdravio je fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj svetišta. Zahvalio je svim hodočascima, a posebno župnom zboru, zaželjevši svima blagoslovljen nastavak dana. Prije otpusnog blagoslova, fra Ivan je predvodio Posvetnu molitvu Gospi Sinjskoj.

Hodočašće Lučana

Svoju vjernost i pobožnost prema Gospi Sinjskoj pokazali su još jednom i vjernici

filijalne zajednice Lučane koji su u utorak, 10. kolovoza 2021. hodočastili svojoj majci. Nakon što

su pristupili sakramentu pomirenja slavili su i zavjetnu misu u 7 sati kojom je predsjedao don Jakoslav Banić, župnik Dubrave i Sitnog Donjeg. U homiliji don Jakoslav je potaknuo vjernike da budu oni koji će se razdavati iz ljubavi prema drugima poput sv. Lovre koji je dao svoj život iz ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Primjer života sv. Lovre trebao bi i nas potaknuti da slijedimo Krista, da sačuvamo ovaj život za život vječni, potaknuo je hodočasnike propovjednik.

U koncelebraciji je bio fra Marko Đerek, župni vikar za Lučane, koji je na kraju slavlja izmolio Posvetnu molitvu Gospi Sinjskoj.

Hodočašće Turjaka

„Ovo čudo u jedan čas učinjeno,“ reče Stjepan: „kad počnem pripovjedati, srce mi protrne i bez gorkih suza ne mogu ga iskazati.“

S istom vjerom i pouzdanjem u pomoć Majke od Milosti i ove godine u utorak, 10. kolovoza 2021., Svetište Gospe Sinjske pohodili su hodočasnici iz Župe sv. Ante – Turjaci, predvođeni svojim župnikom fra Lukicom Vojkovićem.

Misnim slavljem u 9 sati predsjedao je don Jakoslav Banić, a

U drugom izdanju knjige Gospa Sinjska fra Ivana Markovića zapisana je i milost koju je isprosio Ozidžija Stjepan pok. Ante iz Turjaka. Godine 1911. u travnju razbolio mu se sinčić Ilija od strašne ognjice. Za sedam dana i noći takav da je drhat hvatao, da mu je otac morao držati bolesne udove: lijevu ruku i glavu. Ruka mu je bila ukočena od lakta i zgrčena prema glavi. Dođe liječnik pok. Dr. Masovčić, ali ne nađe lijeka. Bijedni otac zavapi k Mariji: „Gospe Sinjska, ti mi ga ozdravi!“

U taj čas ustavi se drhtanje ruke i glave, a zgrčena ruka ispruži se.

koncelebrirala su svećenici rodom iz župe Turjaci.

Hodočašće Karakašice

Danas, šesti dan devetnice Gospi, na blagdan sv. Klare svoje godišnje hodočašće imali su vjernici filijalne zajednice sv. Leopolda Bogdana Mandića - Karakašica i Suhač. U zahvalnosti za sve milosti, zajedno sa svojim svećenicima uputili su svoje prošnje Gospi moleći da osjete i danas njezinu majčinsku ljubav

da budu dionici njezine vjere i predanja Bogu. Misnim slavljem predsjedao je domaći svećenik fra Siniša Balajić, propovjednik u devetnici. U koncelebraciji su bili svećenici rodom iz Karakašica: fra Stjepan Čovo, fra Ante Čovo, fra Domagoj Runje i župni vikar za Karakašicu fra Frano Pupiće – Bakrač.

Hodočašće župa: Grab, Ruda i Vrpolje

U srijedu, 11. kolovoza 2021., kao i proteklih dana, veliko mnoštvo hodočasnika uputilo se prema svetištu Gospe Sinjske, kako bi ispunili svoj zavjet i uputili nebeskoj Majci pobožne prošnje. Danas su Gospi hodočastili vjernici iz Graba, Jabuke, Velića, Rude, Vrpolja, Strizirepa i Čačvine. Svi oni u Svetište došli s istim ciljem - upraviti pogled prema milosnom liku Gospe Sinjske i ponizno zamoliti zagovor kod božanskog Sina, bilo zagovor za obitelj, za posao, za prijatelje, za Domovinu. Kao i ostale hodočasničke grupe, i ovi Gospini hodočasnici prvo su pristupili sakramentu pomirenja a zatim je u 9 sati započelo euharistijsko slavlje kojim je predsjedao

fra Siniša Balajić. Koncelebrirali su svećenici iz spomenutih mjesta: fra Duško Botica, župnik Graba, don Marin Matijaca, župnik Rude, don Ivan Ujević, župnik Vrpolja, fra Luka Delić, don Branimir Prolić, fra Ivan Čikara, don Gabrijel Kamber te fra Ante

Bešlić koji je sa grupom hodočasnika pješice došao iz Šibenika. Liturgijsko pjevanje animirao je zbor iz Graba, a asistirali su bogoslovi. Hodočasnike je na kraju pozdravio fra Perica Maslač, a Posvetnu molitvu Gospi Sinjskoj izmolio je fra Duško Botica.

Hodočašće Čitluka i Jasenskog

Sedmoga dana devetnice Gospi Sinjskoj u četvrtak, 12. kolovoza 2021., hodočaštili su vjernici iz sinjskih filijala Čitluk i Jasensko. Svi hodočasnici, među koji su mnoge obitelji, u svojim srcima nose samo jednu želju - susresti Boga i osjetiti majčinsku blizinu nebeske Djevice, koja je kroz tolike godine davala potrebnu snagu i utjehu svim njezinim štovateljima.

U samostanskom klaustru toliki su našli pomirenje s Bogom i ljudima u slavlju sakramenta ispovijedi. I danas su svečani zvuci zvona pozvali hodočasnike na euharistijsko slavlje koje je započelo u 7 sati. Predsjedao je fra Siniša Balajić. Koncelebrirali su: fra Mladn Marić, župni vikar Čitluka-Jasenskog, fra Frano Čugura, fra Stjepan Matić, fra

Stipe Šušnjara. Liturgijskim pjevanjem animirao je zbor iz Čitluka-Jasenskog.

Na kraju se hodočasnicima obratio fra Ante Čovo, gvardijan i

upravitelj Svetišta. Svima izrazivši iskrenu dobrodošlicu, posebno je pozdravio svećenike i mjesni zbor. "Posvetnu molitvu" predvodio je fra Mladen.

Hodočasnici iz Bitelića, Zasioka, Čaporica, Ugljana i Radun – Kaštel Stari

U četvrtak, 12. kolovoza 2021. god., u svetište Gospe Sinjske hodočastili su vjernici iz nekoliko župa Splitsko-makarske nadbiskupije. To su župe: Male Gospe - Bitelić, sv. Ivana Krstitelja - Zasiok, sv. Ante Padovanskog - Ugljane, sv. Roka - Čaporice i Kraljice mučenika - Radun/Kaštel Stari. Mnogi su se hodočasnici po dolasku u Svetište ispovijedili u samostanskom klausturu u kojem oci franjevci ispovijedaju već od ranih jutarnjih sati.

Euharistijsko slavlje započelo je u 9 sati, a predsjedao je fra Siniša Balajić, Koncelebrirali su svećenici: fra Nedjeljko Tabak, župnik Ugljana, don Josip Bečić,

župnik Bitelića i Zasioka, don Ante Šošić, župnik Čaporica, don Mate Škaričić, župnik Raduna - Kaštel Stari i fra Ante Prološić. Asistirali su bogoslovi i

ministranti, a liturgijsko pjevanje je animirao fra Toni Šimunović. "Posvetnu molitvu" vjernika i župa Gospi Sinjskoj predvodio je fra Nedjeljko.

Hodočašće Sinja i Podvaroša

Euharistijskim slavljem predsjedao je fra Siniša Balajić, propovjednik u devetnici. Koncelebrirali su: fra Perica Maslač, sinjski župnik, fra Marko Domazet Lošo i don Darko Poljak. Asistirali su bogoslovi, a liturgijsko pjevanje animirali su pjevači iz zbora Gospe Sinjske.

Fra Siniša je propovijedao o istinskom smislu zahvaljivanja u primjeru Blažene Djevice Marije kroz molitvu. Na kraju euharistijskoga slavlja hodočasnike je pozdravio fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta. „Posvetnu molitvu“ župe predvodio je Župnik.

U petak, 13. kolovoza 2021. god., u Svetište Gospe Sinjske hodočastili su Sinjani – Varošani i Podvarošani. Domaćini su u ranim satima počeli pristizati u

svoju crkvu, gdje su se mnogi ispovijedili te duhovno pripravili za euharistijsko slavlje. U samostanskom dvorištu je slavljena sveta misa koju su najavili zvuci zvona i orgulja.

Hodočašće Hrvaca, Potravlja, Zelova, Tjarice, Vrlike, Dugog Rata i Jesenica

Euharistijskim slavljem predsjedao je fra Siniša Balajić. Koncelebriralo je 12 svećenika: fra Neven Pavlinušić, župnik Hrvaca, fra Tino Labrović, župnik Potravlja, fra Malden Prolić, župnik Vrlike, don Bože Ćubelić, župnik Dugog Rata, don Toni Šinković, župnik Jesenica, kao i svećenici rodom iz navedenih župa: fra Nediljko Tabak, fra Mate Matić, fra Stipe Bešlić, fra Joško Kodžoman, fra Pavao Vučković i fra Šimun Markulin.

U petak, 13. kolovoza 2021. na svoj zavjetni dan stigli su vjernici iz župa Hrvace, Potravlje-Satrić-Maljково, Zelovo, Tjarica-Kamensko, Vrlika, Dugi Rat i Jesenice. S molitvom i pjesmom na usnama mnogi hodočasnici iz spomenutih župa ustali su još za mraka i krenuli pješice put najvećeg marijanskog svetišta hrvatskog naroda, moliti i

obnoviti svoj zavjet Bogu i nebeskoj Majci. Ovaj se puk redovito ispovijeda o svetkovini Velike Gospe, pa je neobična radost vidjeti toliko mnoštvo skrušenih duša koje po sakramentu ispovijedi zadobivaju pomirenje s Bogom i ljudima.

Dvorište Svetišta ispunjeno vjernicima koji u tišini i skrušenosti čekaju zvuk zvona, koji pozivaju za početak svete mise.

Liturgijsko pjevanje animirao je župni zbor iz Hrvaca. Na kraju euharistijskog slavlja hodočascima se obratio fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta. Srdačno je pozdravio svećenike i mnogobrojne župljane koji su stigli na zavjet nebeskoj Majci. "Posvetnu molitvu" predvodio je župnik Hrvaca.

Vigilija Gospi Sinjskoj

Sinjani i njihovi gosti kroz devet dana pripremali su se za slavlje svetkovine Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo te su s radošću u srcu dočekali početak crkvenih svečanosti i skidanje slike Gospe Sinjske s

velebnog mramornog oltara ujutro u subotu, 14. kolovoza 2021. u 5 sati. Nakon godinu dana Gospa je ponovno među svojim narodom, na samostanskom dvorištu izložena na štovanje vjernicima, a pod budnim okom redara. Svete

mise su se slavile u 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16 i 17 sati.

U predvečerje Njezina slavlja, Sinjani i njihovi dragi gosti obnovili su zavjet vjernosti Bogu i Gospi. Slavljenjm zvona u 18 sati započelo je misno slavlje kojim je

predsjedao mons. Jure Bogdan, vojni biskup. Koncelebrirao je fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta, fra Perica Maslač, župnik i samostanski vikar, don

Josip Dukić ml., don Hrvoje Relja i don Marko Trogrlić.

Na početku slavlja, fra Toni Šimunović je otpjevao „Pohvale Čudotvornoj Gospi Sinjskoj“,

staro-drevnu pjesmu koja pripovijeda svetu povijest Slike, Sinja i franjevac. Potom je mons. Bogdan nastavio misno slavlje. Evanđelje od Mise bdijenja navijestio je fra Perica.

Liturgijsko pjevanje animirao je mješoviti zbor Gospe Sinjske. Okupljenima se na kraju obratio fra Ante, koji je posebno zahvalio mons. Bogdanu, kao i svima onima koji su omogućili slavlje Vigilije.

Zadnja sveta misa slavila se u 21 sat, nakon koje je Slika u procesiji vraćena u crkvu i postavljena na oltar, na mjesto gdje će među svoj puk još jednom krenuti sutra.

Središnja proslava Gospe Sinjske

tajnik don Nikola Šakić i don Jure Zečević.

Najveće sinjsko slavlje okupilo je desetke tisuća hodočasnika iz Dalmacije i cijele Hrvatske te susjedne Bosne i Hercegovine, koji su u svetište Gospe Sinjske pristizali već od ranih jutarnjih

Središnjim euharistijskim slavljem na svetkovinu Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo, u nedjelju 15. kolovoza 2021. u Svetištu Gospe Sinjske predsjedao je mons. Marin Barišić, splitsko – makarski nadbiskup metropolit. U koncelebraciji su bili: grkokatolički biskup mons. Milan Stipić, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Marko Mrše, gvardijan fra Ante Čovo, župnik fra Perica Maslač, dekan don Stipe Ljubas, župni vikar fra Toni Šimunović, biskupov

sati. Kao i svake godine, ispovijedanje na svetkovinu Velike Gospe započinje od 3 sata. Po slavlju sakramenta pokore vjernici u potpunosti mogu sudjelovati na euharistijskom slavlju. U Svetištu je 15. kolovoza prema rasporedu bilo 14 svetih misa, koje su se slavile u samostanskom dvorištu. Prva misa je bila na rasporedu u 4 sata. Na Gradu, mjestu gdje se dogodila čudesna pobjeda malobrojne sinjske čete nad nadmoćnom osmanlijskom vojskom, euharistijsko je slavlje bilo u 7 sati.

Ove godine nije bilo tradicionalne procesije ulicama grada Sinja sa slikom Gospe Sinjske pa je središnje slavlje započelo kraćom procesijom iz sakristije do dvorišnog mjesta za misno slavlje. Gospina se slika iznijela na dvorište u 3 sata ujutro na štovanje vjernom puku. Liturgijsko pjevanje je animirao mješoviti župni zbor, a u asistenciji su bili bogoslovi. Nadbiskup Barišić na početku propovijedi srdačno je pozdravio oce franjevce, čuvare Svetišta Gospe Sinjske. Istakao je da Marijin pohod Elizabeti i Zahariji, osobama iz kruga poznanika ili rodbine, govori o dobrom odgoju male Marije. Ona, sama, bez poziva, prepoznaje potrebu biti blizu u radostima i

poteškoćama osobama starije životne dobi. Naravni roditeljski i kućni odgoj djevojke Marije obogaćen je i nadnaravnim darom

koji je čini da i sama obdarena – „puna milosti, – bude dar drugima. Ljudska gesta zemaljskog pohoda rađa radost i u Elizabeti

te zazvao Majku od milosti da im izmoli da vole svoju zemlju i da budu pobjednici pravde i dobra nad nepravdom i zlom. Slavlje je završilo nadbiskupovim blagoslovom i himnom „Lijepa naša“.

U organizaciji Zaklade Vigilare i franjevac iz Svetišta nakon mise podijeljeno je vjernicima 4000 bijelih blagoslovljenih ruža ispred slike Gospe Sinjske. Plod je to javne kampanje pod nazivom „Tvoja ruža za Gospu“ koju je Zaklada Vigilare pokrenula i tako omogućila da četiri tisuće hrvatskih vjernika Gospi u Sinju podare ružu i pošalju molitvene nakane za koje je slavljena sveta misa u 8 sati.

i u Mariji. Radost je to koja već ovdje na zemlji uzdiže i do Neba – do Boga.

Na kraju misnog slavlja hodočasnicima se obratio gvardijan i upravitelj Svetišta Gospe Sinjske fra Ante Čovo, zahvalivši svima koji su na bilo koji način pridonijeli proslavi svetkovine. Gvardijan je podsjetio na nazočnost župana splitsko-dalmatinskog Blaženka

Bobana, domaćina gradonačelnika Sinja Mire Bulja i lokalnih dužnosnik iz Dalmatinske zagore

Večernje slavlje Gospe Sinjske

Vjerni puk došao je proslaviti svetkovinu Uznesenja Blažene Djevice na nebo i na večernjem slavlju 15. kolovoza 2021. u 18 sati, pa je Sinj još jednom postao crkva na otvorenom. U asistenciji su bogoslovi, a na čelu procesije stupaju kadioničar i križonoša. Euharistijskim slavljem predsjedao je fra Marko Mrše, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja. Koncelebrirali su fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta, fra Perica Maslač, župnik, don Jakoslav Banić i don Augustin Radović. Liturgijsko pjevanje animirao je mješoviti župni zbor. Moto ovogodišnjeg slavlja bio je „Gospe izmoli nam mir i pouzdanje“.

svim ispovjednicima koji su kroz cijelu devetnicu od ranih jutarnjih sati ispovijedali. Zahvalio je i svima onima koji su sudjelovali u organizaciji ovogodišnjeg slavlja. Oko 22 sata nakon mise zahvalnice udjeljen je blagoslov sa slikom Majke od Milosti na četiri strane Gradu i Cetinskoj krajini te je milosna Prilika u procesiji vraćenja na njezin mramorni oltar, mjesto odakle stoljećima zagovara narod Sinja, Cetinske krajine i sve vjerne diljem naše Domovine. A vjerni narod još jednom pozdravlja svoju Gospu, pjevajući i Bogu zahvaljujući za nebrojene milosti koje je Majka Božja udijelila svojim štovateljima i hodočasnici.

O. Provincijal, koji tradicionalno predsjedava večernjim slavljem, u propovijedi je govorio o Božjem planu spasenja čovjeka preko Isusa koji je rođen od Blažene Djevice Marije koja je suradnica Božjeg plana spasenja čovjeka. Marijino uznesenje na nebo kruna je njezina života i slavi dovršenje spasenja čovjeka. Provincijal je na kraju propovijedi pozvao na molitvu prema Gospi da joj zahvalimo što je bila vjerna Bogu, što je Bog po njoj ostvario svoj plan spasenja. Slijedimo Mariju u njezinoj vjeri kako bi nam bila zagovornica da i mi postignemo

puninu spasenja, zaključio je fra Marko svoju propovijed.

Na kraju euharistijskog slavlja riječi zahvale i prigodne obavijesti uputio je o. Gvardijan. Posebno je zahvalio o. Provincijalu, kao i

Posveta djece Gospi Sinjskoj

su ministranti, a liturgijskim pjevanjem animirao je zbor djece. Fra Perica je u propovijedi pozvao vjernike, a posebno roditelje i djecu sa iskreno idu za Isusom i da ga slijede. Onima koji idu za njim, svjetlo na putu i poticaj mogu biti riječi svetoga Petra: „Gospodine, kome da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga! I mi vjerujemo i znamo: ti si Svetac Božji.“ Dopustimo stoga Gospodinu da nas osvoji na nepovnljiv način i da nas učini pravim i uvjerenim učenicima

Tradicionalno, na prvu nedjelju nakon svetkovine Gospe Sinjske u samostanskom dvorištu okupljaju se vjernici, koji na taj dan pobožno prikazuju svoju djecu Bogu i iskazuju svoju spremnost da ih cijelu godinu odgajaju u vjeri i moralu. Tako su i ove godine u nedjelju, 22. kolovoza u 19 sati nakon euharistijskog slavlja kojim je predsjedao fra Perica Maslač, posvećena djeca Gospi Sinjskoj. Koncelebrirao je fra Ante Čovo, gvardijan. Asistirali

poput apostola i Marije. Zato Gospi koja je ispunila volju Božju posvećujemo djecu da pod njenim blagim pogledom i zaštitom idu za Isusom.

Fra Perica je na kraju predvodio posvetnu molitvu Gospi Sinjskoj, a svećenici su potom pošćropili blagoslovljenom vodom djecu i sve nazoćne.

Mlada misa don Luke Klarice

U subotu na spomendan sv. Augustina, 28. kolovoza 2021. u Svetištu Gospe Sinjske u 11 sati pred svojim roditeljima, rodbinom i prijateljima don Luka Klarica je proslavio svoju mladu misu. Mladomisnik je predsjedao euharistijskim slavljem u nedjelju, 29. kolovoza na župnoj misi u 10 sati u našem Svetištu Gospe Sinjske

Luka je rođen u Sinju 1989. godine, u kojem je završio osnovnu i srednju školu, nakon koje je studirao u Splitu, gdje je stekao diplomu Pravnog fakulteta. Od svoje 14. do 20. godine igrao je košarku u Splitu, zatim kratko u Alkara, pa u Solina, potom je tri godine igrao u mostarskom Zrinjskom, u triljskoj Cetini i

na kraju košarkaške karijere ponovno u prvoj hrvatskoj ligi za KK Ribola Kaštela. U 32. godini života upisao je Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu i 28.

lipnja 2021. na Trsatu zaređen je za svećenika.

Mladomisniku u ime svih župljana čestitamo i želimo ustrajnost na Božjem putu.

Komemoracija za nevine žrtve Husine jame

ovisnost o Bogu. U svojoj sebe-ljubnosti uvrijeđeni su što i sami nisu Bog. Tu se krije tajna zla. Zlo nastaje na svijetu zato što čovjek izigrava Boga ili idola. Iskustva zla su poražavajuća“, kazao je fra Ante Čovo. Govoreći o nevinim žrtvama Husine i ostalih jama, fra Ante Čovo je naglasio: „Narodna vojska i narodna vlast je žrtvovala sve koji im nisu bili po volji. Ne

U subotu, 4. rujna 2021. u 11 sati, slavili smo svetu misu za žrtve komunističkog režima za vrijeme Drugoga svjetskog rata i poraća, za sve ubijene i bačene u Husinu jamu na Vagnju, na Kamešnici. Misno slavlje predvodio je i propovijedao fra Ante Čovo, gvardijan Samostana i upravitelj Svetišta Gospe Sinjske, uz koncelebraciju fra Bože Norca-Kljaje, fra Josipa Jukića, župnika Župe sv. Ante Čuklić uz još 15 svećenika Cetinskog i Livanjskog dekanata. U svojoj propovijedi fra Ante Čovo govorio je o čovjeku koji

ne poštuje Boga i tu nastaju zla u čovječanstvu. „Nažalost, mnoga se ljudska bića ne mogu se pomiriti sa činjenicom da nisu kao Bog. Ne mogu prihvatiti svoju

zbog toga što su zgriješili nešto, nego jednostavno nisu im bili po volji, i to je ta poražavajuća činjenica“, istaknuo je fra Ante Čovo.

Fra Bože Norac-Kljajo, na kraju misnog slavlja zahvalio se svima koji su na bilo koji način pomagali u izgradnji spomen-kapele, oltara i cijelog prostora oko Husine jame, kao i onima koji su ove i ranijih godina pomagali u organizaciji obilježavanja ovog spomena na nevine žrtve. Tijekom misnog slavlja pjevao je zbor sastavljen iz više župskih zborova Cetinskog kraja pod vodstvom č.s. Vjere Gulić.

Homilija

Braćo i sestre, možda nam čudno zvuči da utjelovljena Božja Riječ koja je postala čovjekom, nama danas poručuje: „Čuvajte se ljudi“. Kako to povezati s Bogom koji je postao čovjekom? Kako to povezati s Bogom koji toliko ljubi ovaj svijet da je dao svoga Sina Jedinorođenca da spasi, a ne osudi svijet. Znači li to da je čovjek samo čovjek s Bogom, tko nije s Bogom nije čovjek? Čovjek je samo onaj tko je rođen od Boga. A. G. Matoš će ustvrditi da je „samo onaj čovjek, tko je živa kuća Božja!“ Zašto svaki čovjek, stvoren od Boga veoma lijep i dobar, nije kuća Božja? Nažalost, mnoga se ljudska bića ne mogu se pomiriti s činjenicom da nisu kao Bog. Ne mogu prihvatiti svoju ovisnost o Bogu. Uvrijeđeni su, u svojoj sebljubnosti, što i sami nisu bog. Tu se krije tajna zla. Zlo nastaje na svijetu zato što čovjeka izigrava boga ili idola. Iskustva zla su poražavajuća. Ljudi koji bi nam trebali pružiti zaštitu na svjetovnome kao i na crkvenome području, mogu se okrenuti protiv nas. Tamo gdje nas Bog šalje, čeka nas odbijanje umjesto prihvaćanja, ugroženost

umjesto zaštite, smrt umjesto života. Ne znači li to da nije svejedno kako ćemo se odgojiti kao ljudi. Štoviše, život sam po sebi nema smisao. Svaki čovjek treba svom životu dati neki smisao. Taj smisao ne može biti proizvoljan, nego treba odgovarati biti naše ljudskosti. A ta bit podrazumijeva da slobodno možemo reagirati na ono što nam je dano. Zato sebi trebamo ponešto razjasniti: što zapravo želimo svojim životom poručiti drugim ljudima? Što nas svakodnevno potiče da radimo ono što radimo, zbog čega se trudimo? Koju poruku želimo svojim životom prenijeti drugima? Život je uvijek žrtvovanje sebe ili drugoga. Mi ljudi redovito žrtvuemo druge. Povijest ljudskoga roda je puna nevinih žrtava koje vapiju u nebo. „Narodna vojska i narodna vlast“ je žrtvovala sve koji im nisu bili po volji. Naš Bog žrtvuje samog sebe, kako bi spasio nas ljude. Ljubav je ono žrtvovanje koje nas čini sličnima Bogu, sposobnima odgovoriti na izazove zla dobrom. Temeljni zakon povijesti je ovaj: zlo nosi onaj koji ga ne čini, upravo jer

ga ne čini, nosi ga na sebi, bez uzvraćanja, pobjeđuje ga.

Mi, učenici Isusovi, trebamo shvatiti da Učiteljevo otajstvo je i naše. Mi, zbog straha da ćemo patiti i umrijeti, zatvaramo se u sebe i branimo se, čineći zlo sebi i drugima. Kada ćemo konačno shvatiti da nije zlo zaraziti se, patiti, umrijeti, pa niti biti ubijen, nego da je zlo činiti da se drugi zarazi, da pati, da umre ili da bude ubijen? Zbog progona, procesa, ogovaranja, spletkarenja, osuđivanja, ne trebamo se braniti niti optuživati. Nažalost, mi u takvim situacija govorimo sami od sebe. Govorimo ljudski: obrana, osveta, ljutnja, srdžba, uzvraćanja, proklinjanje... Ne smije u nama govoriti duh straha i sebeljublja, duh ljutnje i osvete. U nama treba zboriti Duh Oca i Sina; ljubav prema braći i sestrama, počevši od progonitelja. Tko nosi ljubav, primit će mržnju, jer u njemu mržnja pronalazi svoj kraj. Ljubav koja je Krista dovela na zemlju, podigla je mnoge mučenike sa zemlje u nebo. Neka nam zagovor Čudotvorne Gospe Sinjske pomogne da se i mi uzdignemo sa zemlje u nebo.

Hodočašća u Ramu, Vepric i Solin

Povodom blagdana Male Gospe, koji se slavi 8. rujna, Župa Gospe Sinjske organizira svake godine hodočašće u Ramu, Vepric i Solin. U Vepric smo hodočastili na

uočnicu Male Gospe 7. rujna gdje su vjernici sudjelovali u svetoj misi kojom je predsjedao mons. Dražen Kutleša, nadbiskup koadjutor. Uoči ovogodišnje proslave Male Gospe Svetište je dobilo

neke nove važne sadržaje: most za hodočasnike, oslikanu blagovaonu i mozaik na zadnjoj postaji križnoga puta. Hodočasnici za Ramu krenuli su ujutro 8. rujna u 7 sati s Alkarskog trkališta gdje su sudjelovali na sveta misa koja je se slavila u 11 sati. Divan dan u Rami, prošao je u molitvi, druženju i radosti. Osobito oduševljenje nastupilo je po završetku misnog slavlja, kada je okupljeni puk zaigrao tradicionalno kolo. Gospa i danas povezuje Sinj i Ramu, kada je 1687. godine po četvrti put spaljena crkva i samostan franjevci iz Rame pobjegli su s narodom u Sinj. Sa sobom su tada ponijeli u Sinj i Gospinu sliku, koja se u Rami osobito štovala. Danas je ta slika poznata kao Gospa Sinjska.

Visoka

Svetom misom je predsjedao fra Perica Maslač, koji je u homiliji naglasio kako se križa nikad ne smijemo odreći, naš zadatak je da se nikad ne postidimo križa. Vjera naših pradjedova je napravila ovaj križ. Na nama je da čuvamo križ i ovu predivnu prirodu preko koje nam Bog progovara. Križ neka bude i ostane u središtu naših obitelji. Liturgijsko pjevanje su predvodili vjernici s Radošića uz pratnju Marije Župić. Na kraju

Euharistijskim slavljem, u subotu 18. rujna 2021. na Visokoj, brdu iznad Sinja, proslavljen je blagdan Uzvišenja Svetog Križa. Stotinjak župljana i hodočasnika okupili su se na Radošiću u Župića u 8 sati i krenuli prema Visokoj moleći križni put. Uspeli su i danas na vrh Visoke i kod križa slavili svetu misu. Popeli su se uz sve loše vremenske prognoze preko oštrog kamena, blata i drače i najvećeg uspona u Hrvatskoj, Karlove greda, došli do križa koji je ove godine osvjetljen.

slavlja župnik se svima zahvalio na sudjelovanju u slavlju, pjevanju, osvjetljenju križa kao i članovima „Planinarskog društva Vukovi“ koji su za sve hodočasnike pripremili prigodni domjenak kod spilje kraj križa. Uz pjesmu i zahvalu Gospodinu na lijepom vremenu svi su se sretno vratili u podnožje Visoke gdje se u obiteljima nastavilo slaviti blagdan Uzvišenja Svetog Križa. Neka nam Isusov križ bude na spasenje i uskrsnuće naše.

Svečani zavjeti fra Marka Pudara

U subotu 2. listopada 2021. u crkvi Gospe Sinjske u Sinju bogoslov Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Marko Pudar, položio je svečane zavjete u Redu Manje braće.

Euharistijsko slavlje započelo je u 10:30, a predslavio je otac provincijal fra Marko Mrše u koncelebraciji s fra Ivanom Režićem, magistrom bogoslova, sinjskim gvardijanom fra Antom Čovom te još dvadesetak svećenika.

Pjevali su zborovi župâ Grab i Gala - Gljev pod ravnanjem fra Tonija Šimunovića Erpušine. Slavlju su također prisustvovali bogoslovi Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, nekolicina braće iz ostalih franjevačkih provincija, dio dijecezanskih bogoslova iz Splita, nekoliko redovnica te konačno fra Markovi prijatelji i gosti.

Obred zavjetovanja započeo je nakon evanđelja prozivkom kandidata, nakon čega je uslijedila

prigodna homilija o. Provincijala. Poslije homilije fra Marko je pitao o spremnosti za potpuno posvećenje Bogu i zahtjevima franjevačkoga redovničkog života. Tijekom litanija svih svetih franjevačkog reda, zavjetovanik se prostro pred oltarom kao znak svoje potpune predanosti Bogu. Same zavjete fra Marko je položio u ruke o. Provincijala, nakon čega se upisao u knjigu svečanozavjetovane braće Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, a koja datira iz 1794. godine. Pri kraju misnog slavlja svoju zahvalu uputio je i gvardijan fra Ante Čovo. Slavlje se potom nastavilo za obiteljskim stolom u samostanskoj dvorani.

Našem bratu fra Marku želimo obilježiti Božjeg blagoslova u njegovome daljnjem hodu s Kristom! Ovom prilikom, zahvaljujući za još jednog brata, upravljamo Bogu i svoje molitve da pošalje radnike u žetvu svoju.

Stoljeće franjevki u Sinju

Euharistijsko slavlje predslavio je provincijal Provincije Presvetoga Otkupitelja fra Marko Mrše. U homiliji je, oslonivši se na misna čitanja 27. nedjelje kroz godinu, govorio kako u Crkvi postoje različiti staleži, ali je svima zajednička ukorijenjenost u Isusa Krista. Crkva je poput stabla, svi crpimo snagu iz korijena – Krista koji daje život i svježinu svima. Svaka grana, list, ima svoje poslanje. Vjernost Kristu u svakom staležu je ono što se od kršćanina traži. Sestre su živjele samozatajan i od očiju svijeta skriven život i time svjedočile ljepotu i smisao redovničkoga života. Njihovo djelovanje u Sinju i u drugim mjestima utemeljeno je na Bogu koji je ljubav. Bez obzira kojem staležu pripadamo, budimo vjerni Gospodinu, zaključio je fra Marko.

Na kraju misnog slavlja gvardijan fra Ante Čovo je izrazio radost i zahvalnost Bogu i sestrama za stogodišnji život i djelovanje, ističući da bi sinjski kraj bio sigurno siromašniji da nije bilo njihovog samozatajnog služenja.

“Stoljeće života pod okriljem Znamenja velikoga – Školske sestre franjevske u Sinju”, knjiga autorice s. Marije Petre Vučemilo predstavljena je u „Dvorani Gospe Sinjske“ u subotu, 2. listopada 2021. godine. Knjiga je nastala o 100. obljetnici života i djelovanja Školskih sestara franjevki u Sinju, kao izraz dužnog poštovanja prema sestrama koje su svojim samozatajnim i najčešće od očiju svijeta skrivenim životom i radom pridonosile duhovnom boljitku grada Sinja i cetinskoga kraja.

U knjizi je prikazan stoljetni hod sestara kroz četiri odredišta života i djelovanja: Franjevačko

sjemenište i gimnazija, potom franjevačko imanje na Čitluku gdje su sestre tijekom deset godina uspjele odjelotvoriti i prvotnu karizmu poučavajući djecu u privatnoj pučkoj školi, zatim Franjevački samostan i Svetište Gospe Sinjske te, konačno, vlastiti dom u Sinju. Povijesni pregled dolaska, života i rada sestara detaljno je opisan i posvjedočen mnogim izvornim, dosad neobjavljenim arhivskim dokumentima i fotografijama.

U nedjelju, 3. listopada 2021. euharistijskim slavljem zahvalile su Bogu za stoljeće samoprijegornog i poniznog služenja sestara u Sinju.

Dan zahvalnosti

Dan zahvalnosti za Božja dobročinstva proslavljen je 10. listopada 2021. godine u crkvi Gospe Sinjske za vrijeme svete mise u 9 sati, kojom je predslavio fra Toni Šimunović. Već dvije godine mediji i svjetski moćnici, unose strah u ljude: razbijaju obitelji, udaljuju ljude od crkve, zabranjuju druženje i okupljanje. Svi smo se udaljili jedni od

drugih, otuđili se. To dobro osjećaju i članovi našeg dječjeg zbora kojega je strah od epidemije gotovo prepолоvio. Ova hrabra djeca “zboraši” nalaze utjeha i pomoć u Gospodinu na svakoj svetoj misi. Zato su željela unijeti bar malo veselja i optimizam za “bolje sutra” među svoje vršnjake i cijelu župnu zajednicu. Sa svojim voditeljima fra Jurom i s . Jelenom pripremila su i izvela

krasoslov - “Kruh za druge”, kojega je napisala Marina Šimić. Djeca su nam s čežnjom poručila da budemo: kruh utjehe, kruh nade, starima i nemoćnima, kruh u obitelji i kruh vjere. Da bismo to mogli biti, trebamo na “Izvor žive vode” dolaziti – na nedjeljnu svetu misu, jer tko blaguje Isusovo Tijelo, ne može ostati sam. On će se za druge lomiti.

Svi Sveti i Dušni dan

povezuje nebesku i zemaljsku Crkve, te stavljati pred oči naš opći poziv na svetost.

Spomen svih vjernih mrtvih ili Dušni dan slavi se u Katoličkoj Crkvi 2. studenoga, pa smo svetu misu za sve pokojne župljane slavili u crkvi Gospe Sinjske u 18 sati. Na Sve svete prisjećamo se svih znanih i neznanih, kanoniziranih i nekanoniziranih svetaca, utječemo se njihovu zagovoru i zahvaljujemo Bogu što im je dao

Svi sveti je svetkovina cjelokupne Crkve. Slavimo sve one koji su po Kristovoj Crkvi dospjeli do nebeske slave, a koji su s nama povezani. Svjesni smo također da smo mi, koji smo po krštenju već postali “kraljevsko svećenstvo i dio svetoga naroda”, također pozvani u istu slavu s njima. Sigurno je da ova svetkovina liturgijski gledano najbolje uprisutnjuje i ostvaruje nauku o općinstvu svetih i nauku o općem pozivu na svetost. Na svetkovinu Svih svetih 1. studenoga 2021. slavili smo svetu misu u crkvi sv. Frane na groblju gdje smo se pomolili za svoje pokojne

i izmolili odriješene za sve naše drage preminule. Ova svetkovina

milost svjedočkoga života po kojem su nam postali životni uzori i poticaj u nasljedovanju, ali još više tada posebno nastojimo razumjeti otajstvenost povezanosti zemaljske i nebeske Crkve, kao onoga vrela koje nam nudi nadu i vjeru u dar vječnoga života i smisao općinstva svetih. Stoga je razumljivo da taj blagdan nije usko vezan uz sjećanje na pokojnike i obilaženje grobova, kako je to uvriježeno u razmišljanju prosječnoga vjernika, nego su mu naglasci na liturgijskoj proslavi nebeskoga Jeruzalema.

Susret s roditeljima

Roditeljstvo je poslanje i roditelji su djetetu prvi svjedoci vjere. Djeca će lakše uključiti Boga u svoju svakodnevnicu ako je u obitelji prisutan razgovor o Bogu, zajednička molitva i zajednički odlazak na nedjeljnu svetu misu. Srce vjerskog odgoja je zajednička molitva. Također je od velike je važnosti izgrađivanje obiteljskog zajedništva i zajedništva u župi. U obitelji dijete uči kako razlikovati dobro od zla te usvaja i njeguje ljudske vrline. Uči slušati svoju savjest, razvija osjećaj odgovornosti, uči što je grijeh te da je u srži svakog grijeha pomanjkanje ljubavi. Važno je da dijete i nakon primljenog sakramenta molitvom i djelima razvija darove Duha Svetoga te da postane aktivan član Crkve. Na kraju predavanja župnik je pozvao roditelje da potaknu djecu i mlade na redovitost nedjeljnih misa i kateheza te najavio predstavljanje kandidata za sakramente ispovijedi, pričesti i potvrde koji će se održati u dvije naredne nedjelje.

Tijekom katehetske godine u župi Gospe Sinjske organizira se nekoliko susreta s roditeljima kandidata za prvu pričest i potvrdu. Tako je u subotu, 6. studenoga 2021. god., održan susret za roditelje ovogodišnjih prvopričesnika i krizmanika. Za roditelje prvopričesnika susret je održan u crkvi u 18 sati, a za roditelje krizmanika u 19 sati. Na susretu su sudjelovali s. Jelena Mijić, fra Perica Maslač i predavač Lucijan Kosor. Susret se temeljio

na ulozi roditelja u pripremi primanja svetih sakramenata. Nakon zajedničke molitve župnik je pozdravio okupljene, a zatim je vjeroučitelj Lucijan Kosor roditeljima izložio temu Uloga roditelja u obiteljskom životu i posebno u pripravi za sakramente.

Istaknuo je iz svoga vlastitog iskustva kao roditelja šestero djece, vjeroučitelja i katehetu koji radi s malima da je uloga roditelja u pripremi djeteta za sakramente od neprocjenjive važnosti.

Predstavljanje krizmanika

Župne kateheze za sakrament potvrde u našoj župi Gospe Sinjske započele su krajem mjeseca rujna upisom kandidata koji su izrazili želju za primanjem ovog sakramenta. Nakon kateheza u kojima su kandidati proučili Apostolsko vjerovanje upriličeno je u nedjelju, 7. studenog 2021. preko župne mise u 10 sati primanje u kandidaturu za sakrament

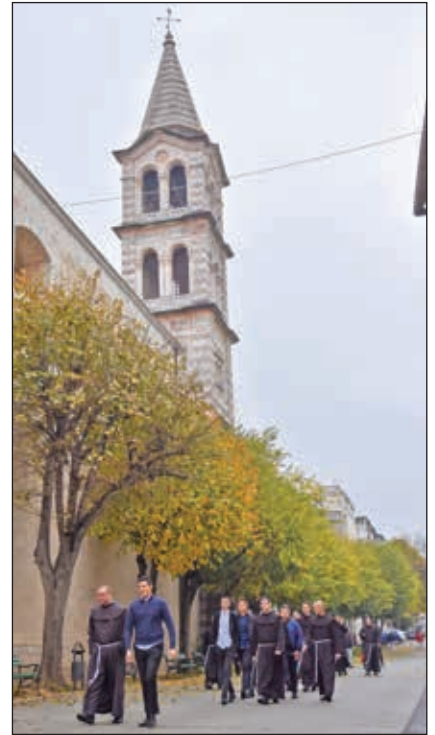
potvrde 180 mladića i djevojkica koji sudjeluju na katehetskim susretima u Sinju. Slavlje su animirali sami kandidati čitanjem čitanja i molitve vjernika, ministriranjem i pjevanjem. Župnik fra Perica u homiliji na temelju evanđeoskog ulomka 32. nedjelje kroz crkvenu godinu, o djelotvornoj ljubavi potaknuo je sve nazočne kao i mlade da poput udovice iz evanđelja imamo

više iskrene i požrtvovne ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Nakon homilije svi su kandidati jednoglasno izrekli svoju želju da vjeru u kojoj su kršteni žele još više produbiti i svjedočiti kako bi dali smisao vlastitom životu uz pomoć župne zajednice. Župnik je primio njihovu molbu kako bi uistinu otkrili što to znači biti svjedokom Isusa Uskrsloga, po daru Duha Svetoga. Potom je slijedila ispovijest vjere te molitva za buduće krizmanike da budu postojani u vjeri, utvrđeni u ljubavi i ispunjeni milošću Božjom da u svom životu slijede i svjedoče Krista Gospodina. Mladi su se prije mise ispovjedili te pristupili čista srce Isusu u pričesti.

Na kraju slavlja župnik je čestitao krizmanicima i podjelio svima Apostolsko vjerovanje s njihovim imenima te križ tau da istinski milost Božja zahvati njihova srca.

Susret odgojnih zavoda

Sjemeništarcima, novacima i bogoslovima, članovima odgojnih zavoda Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, sa svojim odgojiteljima, okupili su se u Sinju u subotu 13. studenog 2021. godine na godišnjem susretu. Sve je na početku susreta u crkvi Gospe Sinjske pozdravio fra Ante Čovo, gvardijan, te fra Ivica Jurić, tajnik za formaciju i studije. Potom je uslijedilo predstavljanje pojedinih odgojnih zavoda. Svoje odgojne zavode predstavili su: fra Marko Plejić, bogoslov,

Tomislav Kiridžija, sjemeništarcac, fra Daniel Živković, novak, i fra Josip Jurić Šolto, bogoslov u Zagrebu.

Nakon kratkog uvoda, pozdrava i upoznavanja uslijedilo je misno slavlje kojim je predsjedao o. provincijal fra Marko Mrše, a u koncelebraciji su bili: fra Ante Čovo, fra Ivica Jurić, magistar bogoslova fra Ivan Režić, domagistar bogoslova fra Domagoj Volarević, meštar novaka fra Mijo Šabić, prefekt sjemeništa i ravnatelj Franjevačke klasične

gimnazije fra Joško Kodžoman, duhovnik sjemeništara fra Antonio Mravak i magistar bogoslova u Zagrebu fra Ivan Maletić. Poslužitelji za oltarom bili su novaci i sjemeništarcima, a pjevanje je predvodio zbor bogoslova. Nakon misnog slavlja slijedio je posjet muzeju Alke, zajednički bratski objed te druženje.

Primanje kandidata za prvu pričest

načine štede da bi sačuvani novčić mogla ubaciti u misijsku kutijicu – kasicu. Tako skupljeni prilozima namijenjeni su za poboljšanje životnih uvjeta najpotrebitije djece u misijskim krajevima; katehetsku pouku i katekizme, školovanje te potrebne knjige i pribor, odjeću i uniforme za školu, programe prehrane – posebno za neishranjene, zdravstveno zbrinjavanje, brigu za siročad, invalidnu i hendikepiranu djecu.

Kandidati za prvu pričest i ispovijed su za vrijeme svetih misa kao prigodni prikazni dar donijeli svoje misijske kutijice i stavili ih pred oltar te su se predstavili okuljenoj zajednici i posvjedočila kako su porasla u duhovnoj zrelosti i evanđeoskim vrjednotama. U misijskim kutijama je skupljeno 9,870 kn, a novac je uplaćen u papinska misijska djela.

Djeca, kandidati za sakramente prve svete ispovijedi i pričesti u nedjelju, 14. studenoga 2021. za vrijeme svetih misa u 9, 10 i 11.30 sati pokazali su misijsko zajedništvo i solidarnost prema potrebnima. Djeca su svojim molitvama

i malim prinosima koja su prikupljala kroz protekli mjesec u svoje misijske kutijice pomogla svojim vršnjacima koji su pogođeni krajnjom oskudicom i nedostatkom hrane.

Djeca se odriču slatkiša, koje igračke ili rasonode, na različite

Sinj za Vukovar i Škabrnju

Kao i svake godine Sinj je obilježio u srijedu, 17. studenoga 2021., Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje. Obilježavanje je započelo svetom misom u crkvi Gospe Sinjske. Misnim slavljem predsjedao je fra Perica Maslač, a koncelebrirali su fra Gabrijel Jurišić i fra Toni Šimunović. Na misi su sudjelovali hrvatski branitelji, franjevački sjemeništarc, učenici srednjih i osnovnih škola

s područja Sinja s ravnateljima i nastavnicima te brojni župljani. Na kraju svete mise slijedio je tihi mimohod, uz brecaanje zvona sa zvonika Gospe Sinjske i s upaljenim svijećama do Vukovarske ulice. Na čelu mimohoda stupali su hrvatski branitelji s hrvatskim barjakom, zastavama braniteljskih udruga i postrojbi proizašlih iz Domovinskog rata. Sudionici mimohoda lampione su ostavljali duž Vukovarske ulice. Susret je završio molitvom odrješenja za sve poginule u obrani Vukovara, Škabrnje i cijele nam Domovine.

Sveta misa za ubijene fratre u Cetinskoj krajini

U crkvi Gospe Sinjske u Sinju, u petak 26. studenoga 2021., slavljena je misa zadušnica na ubijene fratre iz Cetinske krajine od 1942. do 1948. Misnim slavljem je predsjedao gvardijan fra Ante Čovo u suslavlju braće franjevac. Na početku mise pročitana su imena naše ubijene braće fratara. Oni su: fra Anselmo Kovačić (1905.-1943.), fra Ante Romac (1900.-1944.), fra Ante Cvitanović (1889.-1944.), fra Božo Vugdelija (1912.-1945.), fra Rafo Kalinić (1910.-1943.), fra Ivan Romac (1900.-1944.), fra Jozo Olujić (1888.-1944.), fra Josip Poljak (1908.-1946.),

fra Jozo Borković (1896.-1942.), fra Krsto Bazo (1912.-1944.), fra Leonardo Bajić (1889.-1948.), fra Milan Lapić (1906.-1943.), fra Metod Vezilić (1883.-1944.), fra Nikola Šabić (1905.-1945.), fra Petar Glavaš (1884.-1945.), fra Petar Paviša (1904.-1943.), fra Rudolf Vučić (1924.-1945.), fra Stanko Bradarić (1905.-1943.), fra Stanko Milanović Litre (1911.-1944.), fra Vlade Pavlov (1900.-1944.).

Gvardijan je u homiliji istaknuo kako ova spomen večer, u spomen sjećanju na otkupiteljsku ljubav našega Gospodina, dobrono svjedoči razliku između onoga biti u

svijetu i biti od svijeta. Ubijeni fratri nisu željeli želje komunističkog svijeta, nisu bili od njihovog svijeta. Oni su svjedoci ispunjenja želja Oca nebeskoga. Zamolimo ih da nam pomognu svima pokazati Očevu ljubav, da ih dovedemo na svjetlo života, naglasio je fra Ante. Franjevački sjemeništarci su asistirali za vrijeme mise a Mješoviti župni zbor je svojim pjevanjem animirao slavlje. Nakon mise a u klausturu samostana, ispred reljefa dvadesetorice fratara postavljeno je dvadeset svijeća a fratri i vjernici su izmolili molitvu odriješanja.

Braćo i sestre, ova nam spomen večer na ubijene franjevce, u spomen sjećanju na otkupiteljsku ljubav našega Gospodina, dobrono svjedoči razliku između onoga biti u svijetu i biti od svijeta. Ubijeni fratri nisu željeli želje komunističkog svijeta, nisu bili od njihovog svijeta. Svijet je zajedništvo vrednota koje daju strukturu našem ljudskom djelovanju. Za Ivana pojam svijet ima negativni smisao. Ljudi ovoga svijeta oponašaju želju drugoga. Događa se prisvajajuće oponašanje. To je nijema zaraza koja nas ljude stavlja jedne protiv drugih. Tako stvaramo proces nadmetanja gdje gospodari uvijek nasilniji. Na taj se način temeljne vrednote nas ljudi: prihvaćanje i solidarnost, istina i sloboda, ljubav i život, rastaču i uništavaju. Zato Ivan i piše: „Ne ljubite svijeta ni što je u svijetu. Ako tko ljubi svijet, nema u njemu ljubavi Očeve“ (1 Iv 2,15), a apostol Jakov je još drastičniji: „prijatelj svijeta je Božji neprijatelj“ (4,4). Svijet drži dobrim ono što je zlo. Ima kao princip djelovanja sebeljublje, a ne ljubav, posjedovanje, a ne darivanje, suparništvo, a ne solidarnost, nagomilavanje, a ne podjelu dobara, nasilje, a ne blagost, objest, a ne jednakost, oholost, a ne poniznost, ljutnju, a ne suosjećanje. Ako tome dodamo u našem vremenu nastalog idola, sliku, a ne stvarnost, delirij je potpun. Rezultat svega je idolatrija koja nas čini onima bez temelja i mrtvima, kao i slike koje štujemo. A to nas vodi do lažne slave i oholosti, koja je izvor svakoga zla.

Tako gubimo svoje počelo i očinstvo: biti od svijeta znači pozajmiti od svijeta vlastiti identitet, vlastiti način osjećanja i djelovanja. Ako bismo imali iste želje svijeta, onda bismo bili ljubljani, jer prihvaćamo igru svijeta. Na taj bi način prihvatili da je život rat bez kraja, sve dok sve ne bude sve završeno, do istrebljenja. U međuvremenu je nagrađen najnasilniji koji se može nametnuti nad drugima, podnoseći onoga koji je bio prije njega.

Mi, Isusovi učenici, ne pozajmljujemo od zemlje svoj identitet. Ne možemo željeti ono što svijet želi. Imamo drugo porijeklo: mi smo od Oca. Mi smo dakle sinovi koji žive kao braća. Želimo oponašati „Dobroga Pastira“, onoga koji ne oduzima, nego daje život. Strategija Kraljevstva Božjega sastoji se u nošenju ljudi da poštuju dovoljnost, kako bismo svi stigli do poniznosti, koja je izvor svakoga dobra. Istina, u nama ljudima postoji istinska unutarnja

borba između dobra i zla. Os zla nije van nas, nego prolazi kroz naše srce, preko svjetovnosti koja je u nama. Kada u nama pobijedi dobro i, umjesto oponašanja želja svijeta, nasljedujemo želje Sina, tada nas mrze. Ako nismo u toj igri, onda smo u velikoj krizi. A kršćanin je danas u dubokoj krizi, jer se bojim mržnje, nasilja nad nama. Nasilje ne pobjeđuje silnije nasilje. Sebeljublje ne pobjeđuje veće sebeljublje. Samo blagost i ljubav slamaju oružje zla. Upravo zato onaj tko je blag i ljubi, objekt je nasilja i mržnje. Isus, Sin koji oponaša želje Oca i ljubi braću, otvorio nam je put slobode. On je prvi kojeg su mrzili i koji je podnio nasilje, na koje je odgovorio prihvaćanjem i molitvom za nasilnike. Mi možemo biti samo drugi. Ako nas svijet danas mrzi, a daj Bože da je tako, znak je našeg jamstva da smo na putu slobode koji je prokrcio Isus. Ubijeni fratri su doista mučenici, svjedoci ispunjenja želje Oca nebeskoga. Zamolimo ih da nam pomognu svima pokazati Očevu ljubav, da ih dovedemo na svjetlo života. To je donošenje „mnogo roda“, za koje smo izabrani (Iv 15,8.16).

Brnaze

U kratko donosimo sve važnije događaje koji su se dogodili u filijalnoj zajednici Župe Gospe Sinjske u Brnazama od početka nove školske i katehetske godine do početka došašća. Katehetski susreti i misna slavlja preko tjedna i nedjeljom i dalje se održavaju u mjesnom domu. Svetom misom i zazivom Duha Svetoga u nedjelju 12. rujna 2021. počela je nova katehetska godina. Svake godine u mjesecu 24. rujna prisjećamo se strašnog zločina koji je počinjen nad mještanima Košuta, Turjaka i Brnaza. Ove godine navršilo se 78 godina, a središnja komemoracija održana je kod Spomen križa na Kukuzovcu uz nazočnost potomaka ubijenih, mještane, predstavnike gradskih i općinskih vlasti. Molitvu odrješenja i svetu misu zadušnicu predvodio je fra Lukica Vojković turjački župnik. Tijekom mjeseca listopada

u zajednici se svakog dana molila pobožnost krunice u čast Blažene Djevice Marije. S početkom nove školske i katehetske godine organizirani su i susreti s roditeljima kandidata sa sakrament Prve pričesti i Krizme. Tema susreta je bila „Obitelj prenositeljica vjere”. Roditelji kandidata upoznati su s planom i programom kateheza za krizmanike i prvopričesnike. Upravo su prvopričesnici 10. listopada u prigodnom recitalu i prinosu jesenskih darova zahvalili Bogu za plodove zemlje. Na poziv pape Franje i mjesnog Ordinarija u nedjelju 17. listopada, zajednica je obilježila početak Sinodalnog hoda mjesne Crkve. Preko tjedna u zajednici se okupljaju zborovi – mješoviti, dječji i zbor mladih koji se počeo formirati od 2020. godine. Ove godine Mješoviti zbor obilježava 20 godina od početka organiziranog djelovanja. Tom prigodom u ponedjeljak 18.

listopada članovi zbora okupili su se na zajedničkom druženju i proslavi 20. obljetnice. Miljenko i Slavica Mastelić (16. listopada) te Draško i Anka Mandac (17. listopada) proslavili su 50 godina braka u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske okruženi svojom djecom i unučadi. Za proslavu nebeskog zaštitnika sv. Nikole Tavelića zajednica se pripremala trodnevnom duhovnom pripravom od 11. - 13. studenog. U trodnevnicu misnim slavljinama predsjedali su i propovijedali fra Daniel Stipanović, župnik Župe Ogorje i fra Marko Đerek, župni vikar u Župi Gospe Sinjske za Glavice i Lučane. Središnje slavlje proslave Tavelićeva održano je u nedjelju 14. studenog. Slavljem je predsjedao fra Domagoj Volarević, profesor s KBF-a u Splitu uz koncelebraciju fra Borisa Čarića, provincijskog ekonoma i fra Antonia Mravka, župnog vikara u Brnazama. U povodu obilježavanja Dana sjećanja na žrtve Domovinskog rata i 30. obljetnicu sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje krizmanici su 17. studenog organizirali paljenje lampiona ulicama Brnaza, a 18. studenog za ubijene i nestale slavljenica je sveta misa zadušnica. Ususret vremenu došašća i novoj liturgijskoj godini organizirane su kreativne radionice izrade adventskih vijenaca na kojima su sudjelovali krizmanici. Karitativna prodaja vijenaca održana je na prvu nedjelju došašća 28. studenog, a djeca su uz recital i pjesmu upalili prvu adventsku svijeću.

Čitluk - Jasensko

Hodočašće Gospi Sinjskoj

Kao i svake godine i ove je godine 12. kolovoza održano hodočašće i misno slavlje u svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske za vjernike iz Čitluka i Jasenskog. Po lijepom vremenu okupio se lijep broj naših vjernika. Sveta je misa održana u samostanskom dvorištu uz koncelebraciju svećenika iz naše filijale. Misno je slavlje predvodio i propovijedao fra Siniša Balajić. Evanđelje je navjestio naš Nestor fra Stjepan Matić. Za vrijeme sv. mise pjevao je naš zbor pod ravnanjem Josipa Grčića. Gvardijan fra Ante Čovo je pri kraju sve pozdravio, a fra Mladen je predmolio posvetu Gospi Sinjskoj.

Nova školska godina

Na početku nove školske i vjeronaučne godine organiziran je izlet 11. 9. u Fun park kod Biograda za ovogodišnje prvopričesnike, ministrante i mali zbor naše zajednice. Uz fra Mladena je pošlo još nekoliko roditelja naše djece. Prije Fun parka nakratko smo svratili u Park prirode Vransko jezero gdje obitavaju razne vrste ptica. Vrijeme nas je odlično poslužilo. Dan je u Fun parku prošao u vrlo lijepom raspoloženju. Bilo za svakoga po nešto na raznim napravama bilo za one male plašljivog srca ili malo starije hrabrog srca. Pri kraju dana pomalo umorni i puni dojmova svi smo se zadovoljni vratili svojim kućama.

Proslava sv. Frane

Tjedan dana uoči blagdana sv. Frane bila je velika akcija uređivanja crkvenog okoliša oko naše crkve. Petnaestak pari vrijednih ruku hvatalo se raznih pomagala od kosilica, trimera, lopata, škara, motornih pila da se više puta napunio traktor Braje – Frane Babića. Tako je prostor oko crkve uređen kako i dolikuje da bude na čast našeg Zaštitnika i ugodan za oko. Kad je u popodnevnom satima posao doveden kraju, došao je na red umjesto težeg radnog alata laki pribor za stolom.

Proslava sv. Frane ove je godine održana u nedjelju 03. listopada s početkom u 10 sati. Po jedan dan trodnevnice misno su slavlje predvodili župnik fra Perica, fra Blaž Toplak i fra Mladen. Sv. misu na dan proslave predvodio je fra Ante – Krešo Samardžić. Fra Krešo nas je pozvao da se po primjeru sv. Frane uz sva bića i prirodu i mi pridružimo u proslavi Boga u našem životu. Pjevanje je predvodio naš mjesni zbor kojim je ravnao Josip Grčić.

Veliki i mali zbor

Kako je u našem naroda loša demografska slika, tako je i u dosta crkvenih zborova. Ne svjetla perspektiva se nadvila i na naš zbor. Ali u zadnje vrijeme se dogodio recimo nekako kao pjevački bum. Zbor se dosta pomladio dolaskom kako muških tako i ženskih članova. Odmah se to odrazilo i na samom pjevanju koje sada djeluje punije i zvonkije. Novi članovi su primjer kako se u svako doba možemo priključiti da svojim glasom i pjevanjem izravnije sudjelujemo u liturgijskim slavljinama u čast Bogu.

I naš je mali zbor doživio jedan bum. Pridošao je lijep broj novih članova, posebno prošlogodišnjih prvopričesnika. U našoj crkvi predvode pjevanje preko slavlja sv. mise zadnje nedjelje u mjesecu.

Ovaj bum u velikom i malom zboru nastao je zahvaljujući pristanku i velikih i malih pjevača ali i zahvaljujući agilnom voditelju Josipu Grčiću.

Glavice

Svetkovina Uznesenja Blažene Djevice Marije svake godine okuplja mnoštvo vjernika. Vjernici Glavica po prvi su put na deveticu krenuli od crkve sv. Ivana Apostola, nebeskog zaštitnika mjesta. Okupljeni u velikom broju, predvođeni fra Markom, moleći i pjevajući hodočastili su Gospi Sinjskoj. Slavlje Velike Gospe velika je obnova Kristovih vjernika.

Ko zora lipa u radosti
ustaje puna uresa,
prosipljuć zrake od milosti
stvara nam nova čudesa.

Svi dakle, u veloj radosti
veselimo se, virnici,
proseći dare i blagosti
ke Bog podari Divici.

Stihovi su ovo koje napisao Mate Čulić u pjesmarici koju nije namijenio crkvenoj nego kućnoj upotrebi, da bi vjernici pošto su doživjeli blagdan u svečanom crkvenom raspoloženju, u tišini i sabranosti svojih domova, mogli ponovno „proći dio one svetkovine u razmišljanju otajstava i kriposti koje u sebi uzdrže”. Što današnji čovjek razmatra, vlada li u našem domu tišina, koliko mi u njega donosimo kriposti i otajstava? Malo, a i to malo je kratkotrajno. U našim

domovima vlada tišina nerazumijevanja, buka razdora, slika i ton tehničkih uređaja. Zazivamo Boga, a zatvaramo mu vrata, mekoćutni, povijamo se poput trske. Teško opraštamo i mirimo se s bratom, a zaboravljamo da je sam Bog izašao iz svoga božanstva i zaputio se k nama da nas pomiri sa sobom. Rado ćemo biti članovi raznih udruga, molitvenih zajednica, obilaziti svetišta, a u vlastitoj životnoj sredini nećemo očitovati poniznost i dobrotu spremnu za služenje. „Očevu ruku“ na našem ramenu mi doživljavamo kao teret i jaram koji moramo nositi, a trebao bi biti dar ljubavi koji nas čini sinovima. Čini se da je čovjek današnjeg vremena lotalica. Čovjek mora naučiti da kroz svoje površne želje i čežnje uvidi što mu je stvarno potrebno i što uistinu hoće. Potreban nam je BOG. Samo u Bogu i samo polazeći od Boga se uistinu poznaje čovjek.

Po Mariji dolazimo Bogu. Njena vjera povezuje nebo i zemlju. Isus je središte njezina Srca. Ona predstavlja Jakovljeve ljestve, kaže sv. Ljudevit Grignon, po kojima se Bog spustio među nas ljude, i po kojima želi da se i mi uspnemo k Njemu.

Sve naše molbe, zagovore, brige i tuge stavljamo u njeno majčinsko krilo. Klečimo pred slikom Gospe Sinjske. To je naša Majka od Milosti. Blaga. Ponizna. Naša zagovornica i zaštitnica. Čuva nas, tješi nas, moli za nas. Lijepo je vidjeti trudnu ženu koja sa

suzama ispraća Gospinu sliku, stare bake s krunicom u ruci, mladu obitelj s djetetom u naručju i u dječjim kolicima. Crkveni obor ispunjen je mladima. Te slike daju nam nadu. Slave se svete mise i ispovijeda. Boga u punini upoznajemo kad uvidimo mjeru naših grijeha. Koliko god nas grijeh udaljuje od Boga, u sakramentu pomirenja nas čisti u poniznosti i ljubavi, tu susrećemo Njegovu beskrajnu svetost i dobrotu.

Hvala našim svećenicima koji su neumorno ispovijedali sve dane uoči Uznesenja.

Marija je svoj život i svoje vrijeme povjerila Bogu, ona je prisutna u svakom euharistijskom slavlju. Crkva se u Euharistiji potpuno sjedinjuje s Kristom i njegovom žrtvom. Gospodin nam je dao da Riječ postane, da Djevica osjenjena Duhom, majkom bude; da kruh i vino budu Kristovo tijelo i krv kao sveta hrana za nas.

To činimo kao zajednica vjernika na nedjeljnim misama, hvalimo i zahvaljivamo Gospodinu. Zbog pandemije u našoj je crkvi nešto manji broj vjernika. U velikom broju prisustvovali smo svetkovini Svih Svetih, onih koji su uspjeli ono što nam Evanđelje govori, ispuniti svrhu svog života – spasenje duše. Oni su nam živi dokaz da ono što Krist u evanđelju traži i što Sveto pismo naglašava – svetost – da je to ostvarivo i da se to može. Na Dušni dan pohodili smo počivališta naših najmilijih, molili molitve odriješena jer vjerujemo da molitvom dolazimo do Boga, ali i naših pokojnika. U našoj crkvenoj zajednici redovito se održava župni vjeronauk za pričesnike i krizmanike, ministrantski susreti. U misnim

slavljinama uključena su i djeca i odrasli kao čitači, djeluju dječji zbor i zbor odraslih.

Zahvalni Gospodinu, zahvalni smo našem župnom vikaru fra Marku Đereku na odgovornom i ozbiljnom poslanju kojim iskazuje odanost Gospodinu i nama vjernicima. Hranimo se Riječima s oltara koju nam nadahnuto i s predanošću razlaže i potiče nas da budemo bliži Bogu i bratu čovjeku.

U vremenu Došašća počeo je u Glavicama blagoslov obitelji. Radosni je to susret svećenika i obitelji u molitvi koja jača našu vjeru i zajedništvo s Bogom. Važan je to liturgijski i pastoralni događaj, kojemu je svrha kroz zajedničku molitvu i zahvalu Bogu u vlastitim domovima izgrađivati obitelji kao kućne Crkve.

Nemjerljivi učinci pandemije Covida uvelike utječu na cijeli svijet i priječe naš put prema Gospodinu. Kroz sve nevolje koje nas prate, mnogi ljudi su privedeni bliže kršćanskom životu i vjeri, mnogi rastu u ljubavi i vjernosti prema Bogu koji štiti od zaraza ovoga svijeta. Svima nam je potreban umni post koji nas uzdržava od neprekidnih, besplodnih pitanja bez smisla i cilja. Post je to koji ne traži znanja bez koristi za bližnjega i za djela Božja. Trebamo ušutkati mnoštvo glasova oko sebe i u sebi, učvrstiti svoj odnos s Gospodinom. Tada ćemo čuti Njegov poziv, poziv svakoj duši: „Dođi k meni!” I u ova nemirna i tjeskobna vremena ne smijemo zapustiti duhovno u stvarnosti bremenitoga. Samo Gospodin oslobađa od zabluda, tjera naše tmine i izvor je mira.

Svemogući milosrdni Bože, daj nam s tobom surađivati da se sve obnovi u Kristu te na zemlji izobiluje pravednost i mir.

Lučane

Sv. Kata, snig na vrata

euharistijskog slavlja fra Marko Đerek zahvalio je svima koji su pridonijeli svečanoj proslavi sv. Katarine, a na osobit način zahvalio se ovogodišnjem predsjedatelju misnog slavlja fr Mihovilu Žuljeviću Mikasu. Zahvalio se i svim vjernicima koji su došli na misno slavlje. Ove godine svečano misno slavlje uveličali su alkar Paulo Stupalo i alkarski momak Ilija Đipalo iz Lučana. Liturgijsko pjevanje predvodio je zbor crkve sv. Katarine pod vodstvom Danijele Petričević Banović.

Početkom nove školske godine 2021./2022. u crkvi sv. Katarine započeo je župni vjeronauk i priprema ovogodišnjih prvopričesnika i krizmanika. U isto vrijeme započeo je s probama i dječji crkveni zbor.

Ovo razdoblje obilježilo je svečano misno slavlje prigodom proslave zaštitnice mjesta Lučana, sv. Katarine Aleksandrijske, u narodu poznate kao sv. Kata. Svečanoj proslavi predhodila je trodnevna duhovna priprema. Na blagdan sv. Katarine 25. studenog misno slavlje predvodio je fra Lukica Vojković. Slijedećeg dana, 26. studenog, misno slavlje predvodio je fra Antonio Mravak, a 27. studenog fra Marko Đerek. Na prvu nedjelju Došašća, 29. studenog 2020. godine, proslavljena je zaštitnica mjesta i zajednice sv. Katarina Aleksandrijska. Euharistijskom slavlju predsjedao je dominikanac fr Mihovil Žuljević Mikas, župnik župe Svetog Križa u Gružu u Dubrovniku, uz koncelebraciju fra Marka Đereka, župnog vikara u župi Gospe Sinjske. U prigodnoj propovijedi fr Mihovil je

govorio o prvoj nedjelji Došašća i našoj duhovnoj pripremi za Božić te o životu i svetosti sv. Katarine Aleksandrijske. Pred kraj

Radošić

Krajem listopada konačno su započeli radovi na izgradnji crkve Sv. Križa na Radošiću u župi Gospe Sinjske. Radošić je selo u župi Gospe Sinjske koje po popisu blagoslova obitelji iz 2020./21. godine broji 683 vjernika u 208 obitelji, a nema sakralnog objekta. Zemljište za izgradnju crkve prije 40 godina darovala je pok. Mara Medvid, a općinske vlasti izdale građevinsku dozvolu 8. ožujka 2021. godine i 26. listopada započeli smo s gradnjom, odnosno iskopavanjem zemljišta gdje će se graditi crkva. Nadbiskupija je dala dopuštenje za ishođenje dozvola i ostalih radova kako bi se izgradila nova crkva prema idejnom projektu.

Crkva se gradi u stilu naših starih crkava, spaja našu prošlost, sadašnjost i budućnost; naše pradedove, djedove, očeve i djecu; našu vjeru i dom, pa kao takva zavrijeđuje i našu posebnu pažnju i poštovanje. Nova crkva neće biti velikih dimenzija, ali će biti sasvim dovoljna kako bi svi oni koji dođu imali mjesto na kojem će se pomoliti i susresti s Gospodinom. U tijeku su betonski i zidarski radovi nakon kojih slijede krovopokrivački radovi. Potičemo vjernike Radošića a i sve one koji imaju svoje korijene s Radošića da se u skladu sa svojim mogućnostima financijski uključe u izgradnju svoje crkve. Crkva se radi kao i svoja vlastita kuća, obiteljski dom u kojem se okupljamo kao zajednica vjernika, obitelj

stoga je važno da u izgradnji svi sudjelujemo prema svojim mogućnostima. Zahvaljujemo gradu Sinju i svima koji su do sada donirali materijalnu pomoć za gradnju crkve.

Za sve dobročinitelje molimo za govor naše Gospe Sinjske koja je u Sinj donešena preko Radošića.

Svoje priloge možete uplatiti:

Splitsko – makarska nadbiskupija
Župa Gospe Sinjske
Fratarski prolaz 4
21230 Sinj
Matični broj: 1030094
OIB: 03119915191
IBAN:
HR8124070001100479212
Opis plaćanja: crkva Radošić

Kršteni

20. 8. 2021.

14. **Luka Paštar**
(rođ. 18. 6. 2021.)
Joško Ivica i Tea r. Spajić

21. 8. 2021.

15. **Anna Titlić**
(rođ. 20. 1. 2021.)
Ante i Kristina r. Vuleta
16. **Emanuel Žuro**
(rođ. 11. 11. 2020.)
Nikola i Marina r. Nikolić –
Malora

22. 8. 2021.

17. **Maro Efendić**
(rođ. 22. 5. 2021.)
Nikola i Anđela r. Ivačić
18. **Matej Martinović**
(rođ. 21. 7. 2021.)
Antonio i Ana r. Munivrana
19. **Luca Pletikosić**
(rođ. 6. 6. 2021.)
Denis i Ivana r. Erceg
20. **Toma Jazidžija**
(rođ. 3. 7. 2021.)
Tihomir i Klara r. Kundid
21. **Milan Klarić - Kukuz**
(rođ. 08. 08. 2020.)
Igor i Lucija r. Šuća

30. 7. 2021.

1. **Noa Gabriel Barišić**
(rođ. 16. 2. 2020.)
Matko i Tamara r. Fodera
2. **Matej Župić**
(rođ. 10. 5. 2021.)
Josip i Sara r. Jenjić

31. 7. 2021.

3. **Rita Rubil**
(rođ. 15. 4. 2021.)
Nikola i Andrijana r. Penić

1. 8. 2021.

4. **Siniša Gino Gaurina**
(rođ. 2. 3. 2021.)
Jozo i Nikolina r. Bulj
5. **Ana Tokić - Vuko**
(rođ. 11. 6. 2011.)
Damir i Nikolina r. Udorović
6. **Marko Tokić – Vuko**
(rođ. 19. 7. 2014.)
Damir i Nikolina r. Udorović
7. **Mijo Bilandžić**
(rođ. 15. 10. 2020.)
Stjepan i Katarina r. Katić
8. **Sara Vljajčević**
(rođ. 22. 5. 2021.)
Stipe i Irena r. Damjanović
9. **Mia Miloš**
(rođ. 8. 7. 2020.)
Ivo i Ivana r. Ivančević

5. 8. 2021.

10. **Marija Vidalina**
(rođ. 16. 5. 2021.)
Stipe i Jelena r. Žižić

7. 8. 2021.

11. **Teo Babić**
(rođ. 19. 6. 2021.)
Marko i Zorana r. Žižić
12. **Martina Jenjić**
(rođ. 16. 2. 2020.)
Nikica i Tatjana r. Grdak
13. **Jozo Modrić**
(rođ. 23. 2. 2021.)
Marijo i Sunisa Modrić

22. **Rita Ivković**
(rođ. 28. 5. 2021.)
Ivan i Marijana r. Gabrić

28. 8. 2021.

23. **Antonija Novosel**
(rođ. 30. 6. 2021.)
Mišo i Sanja r. Stupalo
24. **Niko Damić**
(rođ. 29. 3. 2021.)
Mate i Anđela r. Radinović

29. 8. 2021.

25. **Adele Mace**
(rođ. 22. 11. 2019.)
Ludovic i Ines r. Živalj
26. **Ante Labrović**
(rođ. 7. 6. 2021.)
Igor i Danijela r. Varvodić
27. **Ivan Maras**
(rođ. 21. 5. 2021.)
Stipe i Andrea r. Banović
28. **Rino Kunac**
(rođ. 21. 04. 2021.)
Ivan i Iva r. Budimir
29. **Grga Ugrin**
(rođ. 1. 4. 2021.)
Matko i Mirsana r. Ugrin
30. **Sofija Čović**
(rođ. 14. 6. 2021.)
Mario i Ana r. Podrug

4. 9. 2021.

31. **Mateo Dolić**
(rođ. 30. 6. 2021.)
Dario i Doris r. Lovrić
32. **Lora Jelinčić**
(rođ. 31. 5. 2021.)
Petar i Lucija r. Benja

5. 9. 2021.

33. **Gabriel Gulić**
(rođ. 2. 6. 2021.)
Jure i Marijana r. Čatipović
34. **Ivan Vuković**
(rođ. 21. 6. 2021.)
Andrija i Janja r. Čirko
35. **Marta Grabovac**
(rođ. 15. 6. 2021.)
Josip i Dunja r. Poljak
36. **Melani Šimac**
(rođ. 11. 7. 2021.)
Josko i Maja r. Mladina
37. **Šima Mandac**
(rođ. 25. 7. 2021.)
Šimun i Maja r. Cvitković
38. **Toma Zdravko Škarpa**
(rođ. 29. 3. 2021.)
Ivica i Mateja r. Kolarić
39. **Eleonora Marija Glavinić**
(rođ. 19. 8. 2021.)
Marko i Melani r. Tolj
40. **Luce Bošković**
(rođ. 23. 7. 2021.)
Andrej i Anđa r. Cvitković

11. 9. 2021.

41. **Anteo Mišo Žanko**
(rođ. 30. 3. 2021.)
Mario i Antonija r. Labrović

12. 9. 2021.

42. **Katarina Vučić**
(rođ. 23. 7. 2021.)
Domagoj i Ana r. Perković Tabak
43. **Feđa Kolić**
(rođ. 7. 12. 2020.)
Hrvoje i Lana r. Lakić

44. **Melani Batarelo**
(rođ. 12. 5. 2021.)
Ante i Franka r. Vidalina
45. **Paulo Talaja**
(rođ. 20. 4. 2021.)
Ante i Livija r. Ivković

18. 9. 2021.

46. **Šime Đipalo**
(rođ. 5. 8. 2021.)
Hrvoje i Nada r. Akrap
47. **Pave Ivan Mandac**
(rođ. 4. 5. 2021.)
Stipan i Iris r. Čukušić
48. **Lovre Vučemilo**
(rođ. 18. 9. 2021.)
Josip i Kata r. Radić

19. 9. 2021.

49. **Luce Gaurina**
(rođ. 17. 6. 2021.)
Marin i Ivona r. Jelinčić
50. **Mia Vidić**
(rođ. 30. 6. 2021.)
Ivan i Andrea r. Džimbeg

26. 9. 2021.

51. **Patrik Vrančić**
(rođ. 7. 6. 2021.)
Jure Vrančić i Ana r. Maras
52. **Andrija Ivković**
(rođ. 6. 5. 2021.)
Frano i Lucija r. Milin
53. **Šime Blažević**
(rođ. 16. 7. 2021.)
Marin i Jelena r. Šego
54. **Mila Babić**
(rođ. 4. 8. 2021.)
Josip i Ana r. Perković Paloš

2. 10. 2021.

55. **Nina Tomić**
(rođ. 29. 7. 2021.)
Marko i Antonia r. Runje

3. 10. 2021.

56. **Viktoria Vuković**
(rođ. 3. 8. 2021.)
Željko i Anita r. Bulj

57. **Maris Jagnjić**
(rođ. 27. 7. 2021.)
Branimir i Antonela r. Kamber

10. 10. 2021.

58. **Ena Marović**
(rođ. 8. 7. 2021.)
Branimir i Andrea r. Kalinić

16. 10. 2021.

59. **David Modrić**
(rođ. 20. 4. 2021.)
Boško i Marija r. Šestan

17. 10. 2021.

60. **Daniel Maras**
(rođ. 6. 5. 2021.)
Nikola i Smilja r. Vulić
61. **Marita Župić**
(rođ. 18. 8. 2021.)
Boris i Antonela r. Jukić
62. **Duje Radan**
(rođ. 14. 11. 2020.)
Mate i Lorena r. Buljan
63. **Lara Živalj**
(rođ. 16. 4. 2021.)
Željko i Lasta r. Unković
64. **Viktorija Radović**
(rođ. 3. 8. 2021.)
Toni i Maja r. Romac
65. **Nikola Franchini**
(rođ. 10. 8. 2021.)
Silvio i Ivana r. Vidić

23. 10. 2021.

66. **Šimun Sablić**
(rođ. 7. 11. 2020.)
Marko i Sanja r. Čarić
67. **Karlo Žanko**
(rođ. 29. 7. 2021.)
Džems i Marina r. Đipalo Ban

24. 10. 2021.

68. **Luka Žižić**
(rođ. 28. 7. 2021.)
Kornelji i Marijana r. Mateljan

69. **Ena Matić**
(rođ. 17. 5. 2021.)
Stipe i Magda r. Jukić
70. **Vita Bilobrk**
(rođ. 27. 6. 2021.)
Jakov i Mirna r. Alebić

71. **Katarina Sopta**
(rođ. 21. 7. 2021.)
Mario i Tomislava r. Palinić

72. **Martina Vuco**
(rođ. 24. 7. 2021.)
Ennio i Karmen r. Knezović

73. **Blaž Marović**
(rođ. 7. 8. 2021.)
Ivica i Ana r. Ljubić

30. 10. 2021.

74. **Lori Beretin**
(rođ. 27. 8. 2020.)
Luka i Jelena r. Kotromanović

75. **Klara Cvitković**
(rođ. 17. 9. 2021.)
Stipe i Paula r. Mihaljević

76. **Vigo Bilobrk**
(rođ. 30. 8. 2021.)
Ante i Anita r. Muslim

77. **Toni Vuković**
(rođ. 19. 7. 2021.)
Krešimir i Ivana r. Vukasović

31. 10. 2021.

78. **Marta Poljak**
(rođ. 13. 9. 2021.)
Mirko i Božena r. Jukić

79. **Lea Šušnjara**
(rođ. 30. 8. 2021.)
Ivan i Ana r. Marković

6. 11. 2021.

80. **Matej Jagnjić**
(rođ. 7. 7. 2021.)
Ante i Ana r. Petrović

7. 11. 2021.

81. **Matijas Marunica**
(rođ. 15. 6. 2021.)
Marijo i Marina r. Hrgović

82. **Ana Mihaljević**
(rođ. 24. 9. 2021.)
Pero i Perina r. Granić

11. 2021.

83. **Niko Modrić**
(rođ. 3. 9. 2021.)
Dinko i Antonela r. Bašić

84. **Luka Žigo**
(rođ. 15. 8. 2021.)
Kristijan i Vedrana r. Vukasović –
Lončar

14. 11. 2021.

85. **Luka Abram Vuletić**
(rođ. 25. 8. 2021.)
Ivan i Anamarija r. Ban

20. 11. 2021.

86. **Nika Glavurdić**
(rođ. 17. 9. 2021.)
Nikša i Marija r. Jukić

21. 11. 2021.

87. **Petar Maras**
(rođ. 6. 8. 2021.)
Darko i Matea r. Putnik
88. **Toma Gaurina**
(rođ. 22. 9. 2021.)
Ivo i Marija r. Borzan
89. **Alex Poljak**
(rođ. 27. 9. 2021.)
Petar i Andrea r. Golemac

90. **Marin Vukasović**
(rođ. 29. 08. 2021.)
Ivan i Tina r. Špika

91. **Marin Pralija**
(rođ. 1. 9. 2021.)
Ivan i Vesna r. Gabrić

92. **Ante Smoljo**
(rođ. 28. 9. 2021.)
Ivica i Suzana r. Gruban

93. **Marta Anica Vidić**
(rođ. 7. 9. 2021.)
Filip i Maja r. Radonja

Vjenčani

28. 8. 2021.

15. Ante Bandić
i Hanna Marić
16. Vegard Ophaug
i Katarina Vardić
17. Roko Doždor
i Petra Pavić
18. Ivan Čarić
i Jelena Miladinović

29. 8. 2021.

19. Kaja Hrabar
i Tea Perić

3. 9. 2021.

20. Petar Gelo
i Kristina Vučić
21. Ivan Lovrinčević
i Anđela Milardović
22. Josip Perković Paloš
i Vedrana Radović

4. 9. 2021.

23. Ante Macan
i Ana-Maria Filipović-Grčić

10. 9. 2021.

24. Josip Vidić
i Nikolina Smoljo

0. 7. 2021.

1. Ivan Erceg
i Mirjana Teklić

31. 7. 2021.

2. Andrija Putnik
i Ana Galić
3. Antonio Modrić
i Ivana Cvitković
4. Ivan Pupiće – Vurilj
i Eva Bader

5. 8. 2021.

5. Marijan Cvitković
i Ivana Žaper

20. 8. 2021.

6. Marin Vučić
i Antonija Bošnjaković

21. 8. 2021.

7. Nikola Brčić
i Kata Ivandić
8. Bože Dukić
i Danijela Dolić
9. Nikola Žuro
i Marina Nikolić – Malora
10. Stipe Vukasović – Lončar
i Tea Jadrijević – Tomas

22. 8. 2021.

11. Tomislav Stipanović
i Kristina Mihaljević

27. 8. 2021.

12. Luka Čaćija
i Karla Žigo
13. Filip Buljan
i Marina Botica
14. Tino Gaurina
i Anny Žigo

40. Mario Mamuzić
i Katarina Čukušić

23. 10. 2021.

41. Mirko Čurković
i Senka Šentija

42. Mateo Mušterić
i Ljubica Omrčen

24. 10. 2021.

43. Karlo Bugarin
i Antonela Maroš

30. 10. 2021.

44. Ante Bulj
i Martina Čurković

29. Ivan Omrčen – Čeko
i Ivana Kodžoman

30. Siniša Domnjak
i Tomislava Grčić

24. 9. 2021.

31. Mislav Đurin
i Hana Buljan

25. 9. 2021.

32. Boško Vukasović – Lončar
i Tea Bilobrk

33. Antonio Akrapović
i Danijela Bitunjac

34. Stipe Galić
i Josipa Cvitković

1. 10. 2021.

35. Krešimir Mrčela
i Iva Bikić

2. 10. 2021.

36. Marko Tomić
i Antonia Runje

37. Mario Čurković
i Ana Pavić

38. Ivan Đula
i Ena Mastelić

16. 10. 2021.

39. Andrija Pletikosić
i Marinela Hrga

45. Stipe Dinarina
i Antonija Jadrijević –
Tomas

20. 11. 2021.

46. Viktor Ivan
Goreta i Petra Ugrin

Umrli

1. Vladimir Delonga
(*26. 9. 1957. – †2. 8. 2021.)
2. Ana Gugić
(*3. 10. 1939. – †4. 8. 2021.)
3. Ivica Đipalo
(*26. 01. 1976. – †7. 8. 2021.)
4. Petar Čovo
(*21. 8. 1938. – †8. 8. 2021.)
5. Željko Domjanović
(*24. 3. 1959. – †12. 8. 2021.)
6. Nevenka Nikolić
(*15. 12. 1943. – †13. 8. 2021.)
7. Drago Jović
(*24. 5. 1945. – †14. 8. 2021.)
8. Dragica Jelinčić
(*3. 3. 1942. – †15. 8. 2021.)
9. Dujo Filipović – Grčić
(*12. 1. 1940. – †16. 8. 2021.)
10. Ratimir Cvitković
(*1. 12. 1943. – †17. 8. 2021.)
11. Marija Križanac
(*15. 9. 1931. – †18. 8. 2021.)
12. Ana Mirjana Bešker
(*20. 7. 1944. – †22. 8. 2021.)
13. Davorka Milošević
(*30. 11. 1942. – †24. 8. 2021.)
14. Marija Milošević
(*6. 11. 1940. – †24. 08. 2021.)
15. Pava Labrović
(*20. 10. 1940. – †25. 8. 2021.)
16. Marija Staničić
(*15. 2. 1933. – †28. 8. 2021.)
17. Ante Bašćevan
(*10. 4. 1936. – †29. 08. 2021.)
18. Jela Cvrlje
(*24. 07. 1934. – †5. 9. 2021.)
19. Miroslava Filipović – Grčić
(*25. 7. 1928. – †5. 9. 2021.)
20. Ivan Kalinić
(*4. 11. 1940. – †6. 9. 2021.)
21. Nedjeljka Laštre
(*20. 5. 1933. – †8. 9. 2021.)
22. Snježana Ratković
(*21. 11. 1954. – †9. 9. 2021.)
23. Zoran Mastelić – Ivić
(*17. 12. 1961. – †10. 9. 2021.)
24. Milan Lapić
(*14. 07. 1939. – †10. 9. 2021.)
25. Ivan Romac
(*9. 11. 1929. – †13. 9. 2021.)
26. Šima Vrdoljak
(*22. 1. 1935. – †15. 9. 2021.)
27. Emil Rosan
(*21. 2. 1954. – †15. 9. 2021.)
28. Marija Vučinović
(*30. 3. 1932. – †17. 9. 2021.)
29. Marija Poljak
(*10. 1. 1934. – †18. 9. 2021.)
30. Lovre Vučemilo
(*18. 9. 2021. – †18. 9. 2021.)
31. Slaven Jelinčić
(*20. 12. 1963. – †19. 9. 2021.)
32. Iva Barać
(*17. 09. 1931. – †21. 9. 2021.)
33. Ljuba Balajić
(*12. 6. 1927. – †22. 09. 2021.)
34. Anđelka Vidurinović
(*15. 11. 1937. – †22. 9. 2021.)
35. Kata Kokić r. Jukić
(*17. 7. 1943. – †22. 9. 2021.)
36. Josip Barać
(*19. 7. 1954. – †26. 9. 2021.)
37. Ljuba Mandac
(*16. 11. 1938. – †27. 9. 2021.)
38. Ana Čović
(*8. 6. 1936. – †1. 10. 2021.)
39. Ante Lapić
(*31. 7. 1942. – †8. 10. 2021.)
40. Frano Barbić
(*19. 1. 1938. – †8. 10. 2021.)
41. Željko Župić
(*13. 4. 1961. – †10. 10. 2021.)
42. Ivka Okmažić
(*6. 5. 1944. – †10. 10. 2021.)
43. Tomažina Barać
(*15. 10. 1924. – †11. 10. 2021.)
44. Anđa Gabrić
(*4. 11. 1931. – †12. 10. 2021.)
45. Metod Labrović
(*11. 8. 1938. – †15. 10. 2021.)
46. Sonja Mandić
(*22. 4. 1932. – †17. 10. 2021.)
47. Marija Šimić
(*14. 2. 1937. – †22. 10. 2021.)
48. Ante Librenjak
(*22. 2. 1936. – †24. 10. 2021.)
49. Neven Strukan
(*23. 9. 1934. – †26. 10. 2021.)
50. Ana Čugura
(*6. 2. 1935. – †25. 10. 2021.)
51. Marinko Šušnjara
(*12. 11. 1940. – †25. 10. 2021.)
52. Ana Dolić
(*19. 9. 1930. – †30. 10. 2021.)
53. Mara Romac
(*23. 5. 1932. – †2. 11. 2021.)
54. Terezija Poljak
(*16. 7. 1937. – †3. 11. 2021.)
55. Neda Pavić
(*25. 6. 1932. – †5. 11. 2021.)
56. Zdenka Kraljević
(*4. 12. 1955. – †6. 11. 2021.)
57. Josip Vučić
(*2. 1. 1975. – †6. 11. 2021.)
58. Marija Vesna Kalinić
(*31. 1. 1944. – †5. 11. 2021.)
59. Ante Grbeša
(*3. 2. 1956. – †8. 11. 2021.)
60. Mate Bekavac
(*23. 4. 1955. – †9. 11. 2021.)
61. Šima Barać
(*14. 9. 1938. – †9. 11. 2021.)
62. Jozo Kudrić
(*29. 8. 1937. – †12. 11. 2021.)
63. Ivan Jagnjić
(*24. 6. 1935. – †15. 11. 2021.)
64. Šimun Milan
(*30. 5. 1947. – †19. 11. 2021.)
65. Anita Ivandić
(*8. 6. 1983. – †23. 11. 2021.)
66. Mirko Matić
(*24. 8. 1934. – †24. 11. 2021.)
67. Milica Labrović
(*4. 5. 1936. – †25. 11. 2021.)
68. Dušan Šabić
(*7. 5. 1946. – †25. 11. 2021.)
69. Tomislav Pavić
(*9. 5. 1940. – †26. 11. 2021.)
70. Mirko Poljak
(*5. 7. 1961. – †27. 11. 2021.)
71. Ante Žigo
(*13. 6. 1935. – †26. 11. 2021.)
72. Senija Bartac
(*16. 2. 1947. – †28. 11. 2021.)
73. Mirko Miljak
(*16. 2. 1944. – †29. 11. 2021.)
74. Danica Milan
(*5. 5. 1950. – †1. 12. 2021.)
75. Filip Vrančić
(*2. 10. 1936. – †1. 12. 2021.)

Spomenik najvećemu Dalmatincu

Prošle godine cijeli je kršćanski svijet, a i mnogi nekršćanski znanstvenici, proslavili veliki jubilej, 1600 godina od smrti sv. Jeronima (420.-2020.), Damatinca, sveca, svećenika, znanstvenika, teologa, bibličara, prevoditelja Biblije s originalnih jezika (hebrejskoga, aramejskog i grčkog) na latinski. Jedan je od četvorice velikih zapadnih crkvenih naučitelja. Svakako je i jedan od najvećih znanstvenika u povijesti čovječanstva.

Mnoge su akademije, sveučilišta, fakulteti i druge crkvene, znanstvene i kulturne ustanove organizirali brojne znanstvene skupove, konferencije i druge manifestacije.

Hrvatsko katoličko sveučilište u Zagrebu organiziralo je *Međunarodni znanstveni skup o sv. Jeronimu i njegovu djelu*. Kako su epidemijske mjere onemogućile održavanje simpozija, organizator je zamolio predavače da pošalju svoja predavanja i da će Zbornik biti objavljen. Doista, ovih je dana ugledala svjetlo dana izvanredna edicija: *Sveti Jeronim kroz vjekove Kult i spomenici - Saint Jerome Through the Ages Cult and Monuments*. Zbornik radova u povodu 1600. obljetnice smrti svetog Jeronima - A Collection of Papers on the Occasion of the 1600th Anniversary of Saint Jerome's Death. Pokroviteljstvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti - Patronage of the Croatian Academy of Science and Arts. Urednici - Editors: Emilio Marin Katarina Horvat-Levaj. Hrvatsko katoličko sveučilište - Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, 2021. s. 474.

Preko 20 domaćih i stranih znanstvenika obradilo je razne teme iz jeronimologije: biografija, teologija, liturgija, povijest, razne grane umjetnosti i drugo. Urednici i izdavači ponudili su hrvatskoj javnosti djelo koje je zaslužio Najveći Dalmatinac, koga su hrvatski vjernici uvijek štovali kao "svoga" sveca i prosvjetitelja. To se štovanje Sveca iz Stridona na poseban način odrazilo u bezbrojnim djelima svih grana umjetnosti. Ta su djela stvarali brojni hrvatski umjetnici, ali su mnogi Hrvati nabavljali umjetnine i u inozemstvu i tako pokazali koliko štiju svoga

svetog Jeru i koliko žele obogatiti svoju Domovinu novim umjetničkim djelima stranih majstora.

Knjiga je i grafički i tehnički na zavidnoj visini i treba zahvaliti svima koji su na njoj radili i našoj javnosti pružili izvanredno vrijedno i lijepo djelo. Kvint Horacije Flak, najveći antički lirski pjesnik, za svoje pjesme je ustvrdio: "Exegi monumentum aere perennius – Podigoh spomenik od mjedi trajniji" (Carm. III, 30). Mjedeni spomenik doista dugo traje, ali je pisana riječ dugotrajnija.

Taj se Horacijev stih s punim parvom može primijeniti na ovaj Zbornik sv. Jere.

B. Rišić

Sveti Jeronim kroz vjekove Kult i spomenici

*Saint Jerome Through the Ages
Cult and Monuments*

UREDNICI / EDITORS

Emilio Marin
Katarina Horvat-Levaj

Zamjena rasvjetnih tijela u crkvi

Dragi vjernici, dragi hodočasnici, zasigurno ste primijetili da je naša lijepa crkva Čudotvorne Gospe Sinjske bolje osvijetljena i ljepota njezine unutrašnjosti je došla do punog izražaja. Novom rasvjetom smo konačno završili priču dugu desetljeće, kako našu dragu crkvu treba bolje osvijetliti.

U projektu smo se vodili najvišim zahtjevom osvijetljenja, a projektom elektroinstalacija dobili smo stupnjevanje paljenja, odnosno reguliranje osvijetljenja crkve. Imamo mogućnost osvijetljenja za dnevna slavlja i molitve, nedjeljno bogoslužje i blagdanska slavlja. Možemo crkvu osvijetliti 100%, 60% i 20%. Također imamo mogućnost grupnog i pojedinačnog paljenja rasvjetnih tijela, već prema tome što nam je potrebno u određenim događanjima u crkvi.

Novom led rasvjetom zadovoljili smo liturgijske obrede, vrednovali sve povijesne arhitekture i umjetničke detalje, otvarajući ih našem ljudskom pogledu, a ujedno sačuvali to blago od prevelikog izlaganja umjetnom svjetlu i propadanja. Promjenom rasvjetnih tijela na ulazu u crkvu i pod korom, dobili smo jednoličnije i mirnije osvijetljenje. Kor, pjevalište, smo osvijetlili usmjerenom

led rasvjetom koja omogućuje bolje osvijetljenje orguljašu i članovima zbora.

Postavljanjem novih rasvjetnih tijela u lađi crkve puno bolje su osvijetljeni bočni oltari tako da se na njima može uočiti svaki detalj, a u klupama se može, uz bolju rasvjetu, sjesti, čitati, meditirati. U lađi crkve imamo samo izravna svjetla, jer nismo mogli koristiti neizravna svjetla, jer nam je strop crkve pre taman.

Vjerojatno se uočili da nam se događa odbljesak na Gospinu oltaru. Tomu su dva razloga. Prvi je vitraj koji se nalazi između oltara svetog Josipa i svetoga Ante kroz koji za vrijeme vedrog vremena pod određenim kutom pravi odsjaj na Gospinoj slici. Drugi je razlog rasvjeta koja ide prema Gospinom oltaru. Pomicanjem određenih rasvjetnih tijela, taj se odsjaj nešto smanjio, ali ga još uvijek ima. Još smo u traženju rješenja. Jedno od mogućih rješenja je postavljanje galerijskog stakla koje ne odsijeva.

Prezbiterij smo osvijetlili izravnom i neizravnom rasvjetom, jer nam je to omogućio prostor kao takav i prezbiterij je dobro osvijetljen. Posebno samo pazili da oltar, ambon i svetohranište budu dobro osvijetljeni, u čemu smo i uspjeli.

U ostvarenju ovog projekta sudjelovali su mnogi kojima je na srcu crkva Čudotvorne Gospe Sinjske. Među prvima trebamo spomenuti gospodina Nedjeljka Nikolića, direktora PROLUXA, koji mi je, u jednom našem razgovoru o svemu i svačemu, spomenuo i osvijetljenje crkve te se ponudio da bi on snosio troškove izrade projekta rasvjete. Projekt rasvjete je izradila tvrtka ORTOFORMA Lighting iz Zagreba, a projektanti su Ninoslav Kušter i Ane Perković.

Na temelju koncepta rasvjete napravljen je elektrotehnički projekt modernizacije unutarnje rasvjete kojeg je izradila tvrtka ELOS iz Solina. Posebnu zahvalnost trebamo izreći direktoru ELOS-a gospodinu Zoranu Samardžić, koji nam je darovao rasvjetna tijela. Radove postavljanja kabela, razvodnog ormara i rasvjetnih tijela izvela je, veoma uspješno, tvrtka KOSINAC iz Gale. Iskrena zahvala djelatnicima tvrtke, kao i Luki Bašiću i direktoru Stipi Ajdučiću, za savjestan pristup izvršavanju projekta nove rasvjete u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske.

Naša zahvalnost ide i prema tvrtki JUKIĆ-DAM, direktoru Danijelu Jukiću, koji nam je besplatno ustupio skelu kako

bismo mogli ostvariti ovaj projekt. U sveukupnom trošku projekta modernizacije unutarnje rasvjete (420.000,00 kn), bez projekta rasvjete i projekta elektroinstalacije, sudjelovali ste i vi, dragi naši župljani, kojima i ovim putem

zahvaljujemo na dobrovoljnim priložima.

Istodobno smo, za vrijeme zamjene rasvjetnih tijela, obojili našu crkvu, tako da sada djeluje puno svježije. Boje su ostale iste samo smo ih za nijansu posvijetlili. Zahvaljujemo

djelatnicima tvrtke JUKIĆ-DAM za dobro obavljen posao.

Zahvali Bogu i našoj zaštitnici Gospi Sinjskoj na uspjelom projektu, na sve vas koji ste na bilo koji način potpomogli ovaj projekt, zazivamo Božji blagoslov i zaštitu Čudotvorne Gospe Sinjske.

Blagoslov čoke

Drugi Gospini štovatelji i dobročinitelji, na drugu nedjelju Došašća, 5. prosinca 2021., u našoj crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske, prisjetili smo se još jedne važne obljetnice za našu župu, Svetište, Grad i Cetinski kraj. Prije pet godina (2016.) proslavili smo 300-tu obljetnicu krunjenja naše Gospe. Ove godine, pomalo u tišini zbog pandemije, proslavili smo 300-tu obljetnicu silaska naše Gospe s Grada u crkvu pod Kamičkom, u našu današnju crkvu. Kao trajni znak te obljetnice postavili smo u našu crkvu monumentalnu svjetlosnu prostranu instalaciju – čoku, rad akademskog kipara Jeronima Tišljara kojemu od srca zahvaljujem na uspjelom djelu njegovih umjetničkih ruku. Sinjska čoka je skulptorski oblikovana metalna

kruna ispunjena diskretno osvijetljenim ručno brušenim prizmama od stakla u boji. Možemo je nazvati hrvatska kruna, kruna Krista i Gospina kruna, u čiju je čast napravljena.

Ovu monumentalnu svjetlosnu instalaciju svojoj Gospi darovala je obitelj Iva Delonge, na čemu im, u ime čuvara Svetišta i svih vas, srdačno zahvaljujem. Neka ih Gospina zaštita prati u njihovom životu i djelovanju.

Umjetnik može zamisliti i narisati svoje djelo, ali trebaju i ruke koje će ga ostvariti. S nama su u slavlju bili i djelatnici tvrtke DEKOR iz Zaboka, s direktorom Dragutinom Plahutarom i sinom Karlom, tehničkim direktorom, koji su tolikom stručnošću, brižljivošću i ljubavlju izradili sve metalne dijelove čoke i konstrukciju na čoki i u stropu na

koju je postavljanja svjetlosna instalacija. Zahvalni za njihovo djelo, molimo našu Gospu da ih štiti u njihovom daljnjem poslovnom djelovanju i obiteljskom i vjerničkom životu.

Svečano misno slavlje, uz blagoslov čoke, o tristotoj obljetnici postavljanja Gospine slike na njezin oltar u našoj crkvi, predslavio je mons. Franjo Komarica, banjalučki biskup. Uz njega su suslavitelji bili fra Gabrijel Jurišić, fra Perica Maslač, župnik i fra Ante Čovo, gvardijan.

Čoka, kao hrvatska, marijanska i Kristova kruna, nastavlja s nama živjeti i označavati zahvalu našim nacionalnim i duhovnim izvorima i može nam pomoći da u sebi neprestano otkrivamo svoje estetsko, nacionalno i duhovno usmjerenje.

Raspored božićnog blagoslova obitelji

Blagoslov obitelji Sinj, Gornji Suhač, Radošić

Nedjelja, 26. prosinca 2021. od 14 sati:

- Luka, Alkarsko trkalište, Stuparića obor

Ponedjeljak, 27. prosinca 2021. od 9 sati:

- Od Brnaškoga groblja do Elektrodalmacije (donja strana)

Utorak, 28. prosinca 2021. od 9 sati:

- Od Brnaškoga groblja do Pazara (gornja strana)

Srijeda, 29. prosinca 2021. od 9 sati:

- Splitska ulica, Put Pazara, Fra Šimuna Milinovića, Put Radošića, Put Župića, Goručica
- 126. brigade HV-a, Don Frane Bulića, Kralja Zvonimira, Franjevačke klasične gimnazije

Četvrtak, 30. prosinca 2021. od 9 sati:

- Bazana, Fra Pavla Vučkovića (zgrade 3 – 15), Put Ferate

Petak, 31. prosinca 2021. od 9 sati:

- Put Ruduše, Ćemer, Tripalov voćnjak, Kneza Branimira, Stjepana Gunjače, Stipe Vrančića

Nedjelja, 2. siječnja 2022. od 14 sati:

- Glavička ulica, Litrin obor, Fra Andrije Kačića Miošića, Kvartiri, Mirka Božića, Borićevac
- Lovrića obor, Trg kralja Tomislava, Fratarski prolaz, Trg dr. Franje Tuđmana, Brnaška, Istarska

Ponedjeljak, 3. siječnja 2022. od 9 sati:

- Trg Gojka Šuška, Put Piketa, Miljenka Buljana, Put šumarije, Domovinskog rata, Lumbinov most

Utorak, 4. siječnja 2022. od 9 sati:

- Don Ivana Filipovića Grčića, Zagrebačka, Ivana Gundulića, Čugurina glavica,

- Šetalište bl. Alojzija Stepinca, Zečev prolaz, Serdara Vučkovića,
- Put Međina, Ramska ulica, Vrcanov obor, Put Petrovca, Pelimovac
- Žankova glavica, Dragašev prolaz, Matića ulica, Vujanovićev prolaz
- Vrlička, Dinka Šimunovića, Jakino guvno, Put Medinjaka, Vladimira Nazora

Srijeda, 5. siječnja 2022. od 9 sati:

- Ćurlini, Put Kuka, Fra Rafe Kalinića, Ivana Meštrovića, Vukovići, Jurja Dalmatinca

Četvrtak, 6. siječnja 2022. od 14 sati:

- Fra Ivana Markovića, Domaldova, Hrvoja V. Hrvatinića Grabovčev prolaz, Ivana Nelipića, Ivana Frankopana, Šilanovac, Knežev prolaz, Fra Antuna K. Matasa, Braće Radića, Ante Starčevića, Kneza Mislava, Put Šimaca

Petak, 7. siječnja 2022. od 9 sati:

- Oko Boke, Put Šušnjevače, Vlahe Bukovca, Fra Filipa Grabovca, Omiška, Solinska, Marinovac
- Ćosin potok, Ruđera Boškovića, Jadranska, Imotska, Drniška

Subota, 8. siječnja 2022. od 9 sati:

- Radošić, Gornji Suhač, Brekin put, Put Pavića

Nedjelja 9. siječnja 2022. od 14 sati:

- Batonova, Miletin, Put Odrine, Odrina

Ponedjeljak, 10. siječnja 2022. od 9 sati:

- Odsutne obitelji i naknadno prijavljeni. Može se dogovoriti i drugi datum.

Prijaviti naknadni blagoslov možete na: tel. 021/707-041; e-mail: zupa.sinj@gmail.com; facebook „Gospa Sinjska“ (poruke)

Blagoslov obitelji u Karakašici i Donjem Suhaču

Ponedjeljak, 27. prosinca 2021. od 9 sati:

- Od Matića do obitelji Stanka Čove

Utorak, 28. prosinca 2021. od 9 sati

- Od obitelji Stanka Čove do Žmirića

Srijeda, 29. prosinca 2021. od 9 sati:

- Donji Suhač

Četvrtak, 30. prosinca 2021. od 9 sati:

- Od Mijića do Runjića

Petak, 31. prosinca 2021. od 9 sati:

- Od Bikića do Balajića

Blagoslov obitelji u Brnazama

Nedjelja, 26. prosinca 2021. od 13 sati

Od Klarića-Kukuza do kapelice Gospe Sinjske i oko kapelice

- Perić, Klarić-Kukuz, Krolo, Prelas, Mandac, Cvitković, Jureta, Roguljić, Poleš, Čović, Rogulj, Mladina, Delija, Ivković, Mandac.

Ponedjeljak, 27. prosinca 2021. od 9 sati

Od kapelice Gospe Sinjske do Jagnjića gumna

- Ivković, Gunjača, Bajić, Ivković-Mandac, Bilan, Milošević, Ćurić, Klapež, Miloš, Mandac, Šušnjara, Jagnjić.

Utorak, 28. prosinca 2021. od 9 sati

Od Jagnjića gumna do Mastelića gumna

- Jagnjić, Putnik, Vrančić, Delija, Matković, Alebić, Mastelić-Gure, Bodač, Milošević, Poljak, Mastelić.

Srijeda, 29. prosinca 2021. od 9 sati

Od Mastelića gumna do škole (ispod ceste) i od kapelice Gospe Sinjske do Lovrića ulice

Do podne:

- Mastelić, Gverić, Skejić, Beljan, Jagnjić, Omrčen, Botica, Šepčeg, Mastelić.

Poslijepodne:

- Katić, Mastelić, Cvrlje, Gabrić, Žigo, Uvodić, Matić, Radović, Perković-Paloš, Bašćevan, Mravak, Gunjača, Slišković, Malbaša.

Četvrtak, 30. prosinca 2021. od 9 sati

Lovrića ulica i novo naselje

- Matić, Bilonić, Janković, Marić, Munivrana, Vukasović, Vukasović-Lončar, Cvrlje, Mihaljević, Jukić, Poljak, Žaper, Župić, Jagnjić, Vidić, Bilandžić, Putnik, Liović, Bazo, Projić, Botica, Ezgeta.

Petak, 31. prosinca 2021. od 9 sati

Od Lovrića ulice do Ivandića

- Ivančić, Benja, Vukasović, Vidić, Mihaljević, Hrgović, Marić, Ban, Talaja, Kažimir, Benja, Marić, Matas, Durđov, Putnik, Radman, Vukasović-Lončar, Čugura, Penić, Marić, Talaja, Jadrijević, Šošo, Bilandžić.

Nedjelja, 2. siječnja 2022. od 13 sati

Od Ivandića do Brnaškog groblja (donja strana)

- Ivandić, Lagator, Kotromanović, Benja, Jukić, Majstrovic, Bašćevan, Talaja, Križanac, Poljak, Masle, Šabić, Vukasović-Lončar, Vučković, Bilandžić, Vrgoč, Mišić, Bićanić, Smoljo, Maleš.

Ponedjeljak, 3. siječnja od 9 sati

Od Brnaškog groblja (gornja strana) do Vukasovićeve ulice

- Ćosić, Kanaet, Topić, Šušnjara, Vukasović, Župić, Ruščić, Jukić, Vidić, Damjanović, Vrlić, Bajić, Prološić, Boban, Guja, Jurić,

Šolo, Matić, Lagtor, Glavinić, Panza, Kasalo, Čurković, Masle-Budimir, Masle, Malbaša, Ivandić, Mladina, Mihaljević, Bijader-Kutlešić, Kustura, Krolo, Sučić.

Utorak, 4. siječnja od 9 sati

Od Vukasovićeve ulice do gornjih Šentija

- Vukasović-Lončar, Vukasović, Bitunjac, Marinović, Paštar, Slišković, Mihaljević, Poljak, Vukasović-Lončar, Horvat, Buzolić, Malbaša, Mastelić-Ivić, Liović, Bilonić, Kojić, Zelić, Milanović, Bašćevan, Uvodić, Šentija.

Srijeda, 5. siječnja od 9 sati

Od gornjih Šentija, Marića draga do Čarića briga

- Šentija, Spajić, Dadić, Viculin, Milić, Marinović, Malbaša, Šušnjara, Alebić, Markić, Paštar, Budić, Botica, Kulz, Masle, Marić, Tokić, Gabrić, Benja, Mihaljević, Kuzmić, Čarić, Prolić, Čubelić, Marić, Koprčina, Jagnjić.

Četvrtak, 6. siječnja od 13 sati

Od Čarića briga do Miloševe ulice

- Čarić, Munivrana, Zorić, Kovačević, Ivković, Ivković-Mandac, Vidalina, Čelar, Filipović-Grčić, Mastelić.

Petak, 7. siječnja od 9 sati

Od Miloševe ulice do Delijinih doca

- Miloš, Mandac, Ratković, Šipić, Botica, Dević, Vidalina, Ivković, Brčić, Karačić, Pervan, Pavić, Periš, Klišanin, Mandac.

Subota, 8. siječnja od 9 sati

Od Delijinih doca do Klarića-Kukuza

- Delija, Grgić, Tadić-Šutra, Marasović, Majić, Blažević-Bandov, Čukušić, Uvanović, Markotić, Barbić, Mravak, Mihaljević, Čubić, Rančić, Klarić-Kukuz.

Raspored misa

BLAGDAN	NADNEVAK	SAT
Božić - polnoćka	Petak, 24. 12. 2021.	20 i 22 sata
Božić	Subota, 25. 12. 2021.	7, 8, 9, 10, 11.30 i 18 sati
Sv. Obitelj	Nedjelja, 26. 12. 2021.	7, 8, 9, 10, 11.30 i 18 sati
Sv. Ivan	Ponedjeljak, 27. 12. 2021.	7, 8, 9 i 18 sati
Silvestrovo	Petak, 31. 12. 2021.	7, 8, i 9 sati (Te Deum)
Sveta Marija Bogorodica	Subota, 1. 1. 2022.	8, 10 i 18 sati
Druga nedjelja po Božiću	Nedjelja, 2. 1. 2022.	7, 8, 9, 10, 11.30 i 18 sati
Bogojavljenje	Četvrtak, 6. 1. 2022.	7, 8, 9, 10 i 18 sati
Krštenje Gospodinovo	Nedjelja, 9. 1. 2022.	7, 8, 9, 10, 11.30 i 18 sati

Ispovijedanje:

14. – 23. prosinca 2021. 7 – 12 // 17 – 18 sati

Na Božić i Sv. Obitelj nema ispovijedanja.

**Sretan Božić i blagoslovljenu 2022. godinu
žele Vam fratri iz
Svetišta Gospe Sinjske!**

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿԱՐՏԱՅԻՆ
ՄԱՐԿԱՆԵՐԻ ՎՈՐԱՆԵՐ
ՍՈՒՄԻ ԶԻՐ
ԼՍՄԵՆ ԿՈՄՍՈՒՆ ԵՄԻ
ՄԵ ԵՐԱՆ ԱՅԻՆԻ
ԿԱՐ ԿԱՐՏԱՅԻՆԻ
ԼՍՄԵՆ ԿՈՄՍՈՒՆ
ՄԱՐ 1 1924

Հ 16
70